

AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ

Azərbaycan Respublikasının
Elm və Təhsil Nazirliyinin orqanı

23 iyun 2023-cü il
№24 (9032)

www.muallim.edu.az
muallim@edu.gov.az

Gənc müəllimlər III forumunu keçirdi

İyunun 17-də Azərbaycan Gənc Müəllimlər Assosiasiyasının (AGMA) təşkilatçılığı ilə Gənc Müəllimlərin III Forumu keçirilib. Forumda elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev, gəncər və idman naziri Fərid Qayıbov, ölkəmizin müxtəlif bölgələrini təmsil edən 400-ə yaxın gənc müəllim və digər qonaqlar iştirak ediblər.

Azərbaycan Gənc Müəllimlər Assosiasiyasının sədri Rüfət Əsədzadənin fikrincə, hər dəfə sinfə girəndə həyəcanlanmaq və o həyəcanı idarə edə biləcək müəllimliyin sirdir. Təşkilat sədri müəllimlərin bu həyəcanı idarə edə bilmələri üçün onlara peşəkar dəstək verildiyini deyib: "Gənc Müəllimlər Assosiasiyası müəllimlərin peşəkar inkişafında iştirak edir. Artıq üzvlərimizin sayı 7000-dən yuxarıdır və bu, o deməkdir ki, ölkənin bütün regionlarında müəllimləri əhatə edə bilmişik".

Assosiasiya fəaliyyətində olduğu dövrdə müəllimlərə sistemli dəstək verib. Belə ki, ötən iki il ərzində assosiasiya 4 istiqamətdə inkişaf planı hazırlayıb və istiqamətlərin hamısı müəllimlərin peşəkarlığının artırılmasına hesablanıb.

➔ Ardı səh.4

Dünya Təhsil Forumunun direktoru "Yeni çağırışlar" da

26 iyun saat 19:00-da Dünya Təhsil Forumunun direktoru Dominik Savaj "Yeni çağırışlar" müzakirə programında qonaq olacaq. Dominik Savaj ilə daha təhsilli gələcək barəsində danışılacaq.

Dominik Savaj otuz ildən çox Britaniya Təhsil Təchizatçıları Assosiasiyasının baş direktoru olub. Uzun illər müxtəlif təhsil komitələrinin, Böyük Britaniya Hökumətinin Təhsil Texnologiyaları üzrə Fəaliyyət Qrupu və Beynəlxalq Təhsil Şurasının üzvü kimi fəaliyyət göstərmişdir.

Qeyd edək ki, program Elm və Təhsil Nazirliyinin rəsmi "Facebook" səhifəsi üzərindən Azərbaycan dilinə tərcümə ilə canlı yayımlanacaq.

Sertifikasiya - davamlı inkişaf

Sertifikasiya

həyəcanı,
imtahan
sevinci...

İyunun 20-dən dövlət ümumi təhsil müəssisələrində çalışan təhsilverənlərin sertifikatlaşdırılması prosesinin test imtahanı mərhələsinə başlanılıb. Bu il sertifikatlaşdırma imtahanı 28 min müəllim üçün keçirilib. 20-23 iyun tarixlərində 20000-ə yaxın təhsilverən ibtidai sinif, 24 iyun tarixində 8500-dən çox müəllim Azərbaycan dili və ədəbiyyat üzrə sertifikatlaşdırma prosesinin test imtahanı mərhələsinə cəlb olunub.

Sertifikatlaşdırmanın ilk mərhələsi ölkənin 13 müxtəlif şəhəri üzrə 23 imtahan mərkəzində təşkil olunub. İmtahanlar gün ərzində, səhər və günorta olmaqla iki mərhələdə təşkil edilir.

Test imtahanı mərhələsində 120 dəqiqə müddətində tədris olunan fənn üzrə ümumtəhsil proqramları, tədris metodikası və təlim strategiyalarına aid 60 sual təqdim edilir. Hər düzün cavab 1 balla qiymətləndirilir. Test imtahanında azı 30 bal toplanmış təhsilverənlər müsahibə mərhələsinə keçmək hüququ qazanırlar.

Test imtahanı mərhələsinin nəticələri üzrə balların hesablanması avtomatlaşdırılmış rejimdə proqram təminatı vasitəsilə həyata keçirilir və imtahan başa çatdıqdan dərhal sonra nəmizədə elan edilir.

➔ Ardı səh.7

BU SAYIMIZDA

Həssas yanaşma,
vətəndaş məmnunluğu

səh.2

Təhsildə əlçatanlıq,
bərabər imkanlar

səh.2

Geniş imkan,
yüksək təhsil

səh.3

"Şəxsi inkişaf və
karyera planlaşdırması"

səh.8

Kənd məktəbini Avropa
platformasında tanıdan müəllim

səh.12

Məktəblilərin uğur estafeti

Avropa Fizika Olimpiadasında

Almaniyanın Hannover şəhərində Avropa Fizika Olimpiadası təşkil edilib. 5 məktəbli ilə təmsil olunan komandamız sözügedən yarışda uğurla çıxış edərək 1 gümüş, 1 bürünc medal və 1 həvəsləndirici mükafat qazanıb. Onlardan Bakı şəhəri Fizika, riyaziyyat və informatika təmayüllü liseyin XI sinif şagirdi Murad Abdulkərim gümüş medal, Türkiyə Döyanət Vəqfi Bakı Türk Liseyinin XI sinif şagirdi Uğur Əziz bürünc medal, Quba rayonu Fizika, riyaziyyat və informatika təmayüllü liseyin X sinif şagirdi Murad İsmayilov isə həvəsləndirici mükafat qazanıb.

Qeyd edək ki, məktəblilərimiz sözügedən olimpiadada 2018-ci ildən etibarən iştirak edirlər və bu günə kimi 2 gümüş, 9 bürünc medal, 6 həvəsləndirici mükafat əldə ediblər.

Əl-Biruni Beynəlxalq Kimya olimpiadasında

11-18 iyun 2023-cü il tarixlərində Özbəkistanın Xivə şəhərində Əl-Biruni adına I Beynəlxalq Kimya Olimpiadası keçirilib. Olimpiadada 16 ölkədən məktəblilər iştirak ediblər.

Ölkəmiz sözügedən yarışda 4 məktəbli ilə təmsil olunub. Belə ki, Türkiyə Döyanət Vəqfi Bakı türk liseyinin X və XI sinif şagirdləri Nihad Hacizadə və Deniz Səttarlı, Gəncə şəhəri Fizika, riyaziyyat və informatika təmayüllü liseyin XI sinif şagirdi Həmid Xəlilov, Bakı şəhəri Fizika, riyaziyyat və informatika təmayüllü liseyin XI sinif şagirdi Selcan Şəfizadə olimpiadada uğurla çıxış edərək bürünc medal qazanıblar.

Həssas yanaşma, vətəndaş məmnunluğu

Elm və təhsil naziri Qazaxda vətəndaşları qəbul edib

İyunun 19-da elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev Qazax rayonunda vətəndaş qəbulu keçirib. Qəbulda Qazax, Ağstafa, Tovuz, Şəmkir və Gədəbəy sakinləri iştirak ediblər.

Qəbuldan əvvəl Ulu Öndər Heydər Əliyevin abidəsi ziyarət edilib, önünə gül dəstələri düzülüb.

Qəbulda vətəndaşlar, əsasən, müəllimlərin işə qəbulu və yerdəyişməsi, xarici diplomların tanınması, fəxri adların verilməsi, həmçinin digər məsələlərlə bağlı müraciətlər ediblər.

Elm və təhsil naziri qəbula yazılmış vətəndaşları diqqətlə dinləyib, hər bir müraciətin operativ şəkildə araşdırılması, qaldırılan məsələlərin qanunvericiliyə uyğun həlli istiqamətində nazirliyin aidiyyəti qurumlarının rəhbərlərinə tapşırıqlar verib.

Yeniləşən məktəb infrastruktururu

Emin Əmrullayev Qazaxda məktəb açılışında iştirak edib

İyunun 19-da elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev Qazax rayonuna səfəri çərçivəsində Mehdi Hüseyn adına Humanitar və təbiət təmayüllü məktəb-liseyin yeni tikilmiş tədris binasının açılışında iştirak edib.

Açılış mərasimində Qazax Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Gülaya Həsənova və Qazax-Tovuz Regional Təhsil İdarəsinin müdiri Arslan Hacıyev də iştirak ediblər.

Məlumat verilib ki, 4 mərtəbədə ibarət məktəbdə 28 sinif otağı, 2 fizika, 2 kimya, 2 biologiya, 2 informatika kabineti, məktəbhazırılıq və tibb otaqları, 244 nəfərlik akt zalı, qapalı və açıq idman meydançaları, kitabxana, 172 yerlik bufet mövcuddur.

Daha sonra tədbir iştirakçıları məktəbdə yerləşən şəraitlə tanış olublar.

Təhsildə əlçatanlıq, bərabər imkanlar

Ölkəmizdə yeniyetmə və gənclərin təhsil almasına, bir müəssisə və layihə vətəndaş kimi formalaşmasına dəstək məqsədilə bir sıra sosialyönümlü layihələr həyata keçirilir. Bu istiqamətdə son illər atılan ən mühüm addımlardan biri Təhsil Tələbə Krediti Fondunun yaradılmasıdır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin 17 iyun 2021-ci il tarixli müvafiq fərmanına əsasən Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin tabeliyində Təhsil Tələbə Krediti Fondu yaradılmışdır. Fondun yaradılmasında əsas məqsəd təhsilə əlçatanlığı təmin etmək, təhsil almaqda bərabər imkanlar yaratmaqdan ibarətdir.

Qeyd edək ki, Təhsil Tələbə Kreditinin (TTK) sosial və standart növləri mövcuddur. Sosial təhsil tələbə kreditindən yalnız sosial həssas təbəqəyə aid ailələrin üzvü olan tələbələr istifadə edə bilər. Onu da bildirək ki, Təhsil Tələbə Krediti üzrə müraciətlərin edilməsi, qeydiyyatı, tələbənin statusunun və hüququnun müəyyən edilməsi və digər əməliyyatlar bu məqsədlə yaradılan elektron informasiya sistemi vasitəsilə həyata keçirilir.

Qısa müddət ərzində 19388 nəfər tələbə krediti alıb. Statistika nəzər saldıqda görürük ki, Təhsil Tələbə Krediti Fonduna yarandığı gündən 12 iyun 2023 tarixinə qədər ümumilikdə 26109 müraciət daxil olub. Bu müraciətlərdən 19388-i müsibət cavab alıb və kreditlər rəsmiləşib.

Cari ilin statistikasına gəldikdə isə təkcə 2002-2023-cü tədris ilində Təhsil Tələbə Krediti üçün 15513 tələbənin müraciəti qeydə alınmış, onlardan 12574 tələbənin krediti üçün müraciəti rəsmiləşdirilmiş və təhsil haqları müvafiq olaraq təhsil müəssisələrinə köçürülmüşdür. Onu da qeyd edək ki, cari ildə müraciət edənlərdən 4588 tələbə sosial, 7986 tələbə isə standart təhsil tələbə kreditindən yararlanmışdır. Təhsilənlərin təhsil səviyyələri üzrə təsnifatna gəldikdə isə cari ildə müraciətləri rəsmiləşmiş 12574 tələbədə bakalavr səviyyəsi üzrə - 8857 tələbə, magistratura səviyyəsi üzrə - 3170 tələbə, orta ixtisas səviyyəsi üzrə isə - 547 tələbə kreditdən yararlanmışdır. Gender bərabərliyi bölgüsünə gəldikdə isə kreditin imkanlarından 5226 kişi, 7348 qadın tələbə istifadə edib.

Fürsətdən istifadə edib Təhsil Tələbə Krediti Fondunun yaratdığı imkanlardan yararlanan tələbələr və onların valideynləri ilə söhbət edib fikirlərini öyrəndik.

19388 gənc Təhsil Tələbə Krediti Fondunun xidmətindən yararlandı

"Fonda müraciət edərək bu fürsətdən faydalandım"

Qərbi Kaspi Universitetinin III kurs tələbəsi Hüseyn Zeynalı Təhsil Tələbə Krediti Fondunun yaradığı imkanlardan maksimum dərəcədə istifadə etdiyini deyir: "Oxuduğum universitet illəri ərzində bir çox aktiv tələbələrdən olmuşam. Özüm də fondda könüllü olaraq işləmişəm. Könüllü fəaliyyətim bitdikdən sonra da inkişafımıza dəstək olan fond bizim üçün ödənişsiz ingilis dili kursları təşkil etdi. Fondun mənə ən böyük dəstəyi isə təhsil haqqının ödənilməsi ilə bağlı ayrılan kredit oldu. Bu ilin qış smestrində ödənişi etmədiyim üçün imtahanlara buraxılmırdım. Fonda müraciət edərək bu fürsətdən faydalandım və ən yüksək imtahan nəticələrinə nail oldum. Belə bir fəaliyyəti olan qurum yaratdığına görə ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevə minnətdarlığımı bildirirəm.

"Rahət təhsil almağımı təmin etdim"

Bakı Dövlət Universitetinin III kurs tələbəsi Ayxan İsgəndərov 588 balla ali təhsil ocağına daxil olduğunu deyir. O, hazırda həmin fakültənin SABAH qruplarında təhsil aldığı bildirir: "Təhsil Tələbə Krediti Fondunun yaradığı imkanlardan faydalanan gənclərdən biri də mənəm. Qeyd edilən kreditin sosial nö-

vündən yararlanmışam. Krediti 2%-lik şərtlərlə götürmüşəm. Bu krediti götürməklə rahat təhsil almağımı təmin etdim. Dövlətimizin biz gənclərə yaratdığı hər cür şərait mənə çox sevimlidir. Bu fondun yaradılması gənclərin təhsil imkanlarının artırılması istiqamətində atılan ən mühüm addımlardandır".

"Təhsil Tələbə Krediti olmasaydı, bəlkə də mən magistraturaya daxil olmazdım"

Odlar Yurdu Universitetinin Magistratura pilləsi üzrə I-ci kurs tələbəsi Pünhan Heydərov biznesin idarə edilməsi ixtisası üzrə təhsil alır. O, bakalavr pilləsi üzrə təhsil alarkən Təhsil Tələbə Krediti Fondundan dəstək aldığı üçün magistratura üzrə təhsilini davam etdirdiyini deyir: "Təhsil Tələbə Krediti olmasaydı, bəlkə də mən magistraturaya daxil olmazdım. Əksər tələbələrin yararlandığı təhsil tələbə krediti onların

tələbəlik illərini doya-doya yaşamağa dəstək olur".

"Kreditin verilməsi bizim üçün böyük bir şans oldu"

Qərbi Kaspi Universitetinin I kurs tələbəsi Sadıq Rəcəblinin valideyni Səbinə Qasımova da Təhsil Tələbə Krediti Fondundan razı qaldığını, bu fondun yaradığı imkanlar sayəsində övladının təhsil aldığı söyləyir: "2022-ci ilin sentyabr ayında biz qaydalara uyğun olaraq fonda müraciət etdik. Bizə fondan müsibət cavab verdilər. Kreditin verilməsi bizim üçün böyük bir şans oldu. Əgər bu kredit olmasaydı, mən düşünürəm ki, övladım heç cür həmin universitetdə təhsil ala bilməyəcəkdi. Maddi durumumuz buna imkan vermirdi. Belə bir şəraitin yaradılmasına görə zəhmətli keçənlərə xüsusi təşəkkürümü bildirirəm".

Niyazi RƏHİMOV

Xaricdə təhsil üzrə Dövlət Proqramı barədə MƏLUMAT

"Gənclərin xarici ölkələrin nüfuzlu ali təhsil müəssisələrində təhsil almalarına dair 2022-2026-cı illər üçün Dövlət Proqramı"nın 6.1-ci bəndində verilən prioritet ixtisas sahələri ilə yanaşı, cari ildə "Times Higher Education", "QS World University Rankings" və "Academic Ranking of World Universities (Shanghai)" reyting sistemlərində yalnız ilk onluqda yer almış ali təhsil müəssisələri tərəfindən təqdim olunan, müvafiq siyahıda (<https://dp.edu.az/uploads/fileuploads/2023/03/35501f904e354bd7bd57d13097cebc3.pdf>) yer almayan istənilən ixtisas sahəsi üzrə bakalavriat və magistratura proqramlarına qəbul olmuş şəxslər təqaüd üçün müraciət edə biləcəklər.

Sənəd qəbulu 14 iyul 2023-cü il tarixinədək davam edir. Müvafiq elan (<https://dp.edu.az/az/news/3548>) mətni ilə keçiddən tanış ola bilərsiniz.

Qeyd edək ki, tədris ilinin başlamasına az vaxt qaldığı üçün müraciətlərin qısa müddətdə edilməsi tövsiyə olunur.

Təhsil xidmətlərinin "ASAN xidmət" mərkəzlərində əhatə dairəsi genişlənilir

Daha 5 "ASAN xidmət" mərkəzində elm və təhsil xidmətləri göstərilməsinə başlanılıb. Sözügedən mərkəzlərə 6 sayılı Bakı, həmçinin Quba, Şamaxı, Bərdə və Sabirabad "ASAN xidmət" mərkəzləri aidi. Vətəndaşlar mərkəzdə müxtəlif təhsil xidmətlərindən yararlanı bilərlər.

Bununla yanaşı, Bakıdakı 5 və 7 sayılı "ASAN xidmət" mərkəzlərində, 2 sayılı Sumqayıt, 1 sayılı Gəncə, Mingəçevir, Şəki, Tovuz, Masallı, İmişli və Salyan Regional "ASAN xidmət" mərkəzlərində də təhsil xidmətləri vətəndaşlara təqdim olunur.

Xidmətlər haqqında daha ətraflı məlumat aşağıdakı keçiddən əldə edə bilərsiniz:

<https://asan.gov.az/category/asan-xidmetler/funksional-yardimci-xidmetler/elm-ve-təhsil-nazirliyi-terefinden-goesterilen-xidmetler>

"İnsan resursları zirvəsi 2023"

"Təhsil mexaniki deyil, ciddi psixoloji inkişaf prosesidir. Valideynlərə münasibətlər, valideynlərin elmə, kitab oxumağa marağı uşaqların inkişafında mühüm rol oynayır. Biz müəllimlərin peşəkər keyfiyyətini artırmaq, əmək bazarına daxil olan insanların peşə sənətlərini də artırma bilikləri".

Elm və təhsil naziri tədbirdə iştirak edib

Bu sözləri elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev iyunun 21-də keçirilən "İnsan resursları zirvəsi 2023" tədbirinin açılış mərasimində çıxışı zamanı deyib.

Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki Dövlət Məşğulluq Agentliyinin təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbir "Gələcəyə qayıdış" devizi altında təşkil edilib.

Tədbirin məqsədi insan kapitalına əsaslanan gələcəyə hazırlıqlı cəmiyyətin for-

malaşmasına zəmin yaratmaq, bu istiqamətdə peşəkarlarla müzakirələr aparmaqdır.

Tədbirdə bir sıra dövlət qurumlarının rəhbərləri, beynəlxalq təşkilatların Azərbaycanadakı nümayəndələri, xarici ekspertlər, insan resursları üzrə mütəxə-

sislər, millət vəkilləri, dövlət, həmçinin özəl sektor nümayəndələri və digər qonaqlar iştirak ediblər.

Qeyd edək ki, iki gün davam edəcək tədbir çərçivəsində çıxışlar, panel müzakirə və təlimlər təşkil olunacaq.

"İT - Akademiya" məzunlarının mükafatlandırma mərasimi keçirilib

Elm və Təhsil Nazirliyinin və İqtisadiyyat Nazirliyinin birgə dəstəyi ilə "Alqoritmika" Beynəlxalq Riyaziyyat və Proqramlaşdırma Məktəbinin nəzdində fəaliyyət göstərən "İT - Akademiya" tələbələrinin "İkinci Dalğa" buraxılış tədbiri keçirilib. Tədbirdə elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev çıxış edib. O, kursun məzunlarını təbrik edərək bu layihənin əhəmiyyətini inkişaf edən iqtisadiyyat və əmək bazarının dəyişən tələbi ilə müqayisə edərək qiymətləndirib. Onun fikrincə, artıq təhsil, sadəcə uşaqlar və gənclərlə bağlı deyil, "Ömürboyu təhsil" deyilən anlayış var. Son 5 ilə bəxş əmək bazarının tələblərinin necə sürətlə dəyişdiyini görmək olar. Ona görə də XXI əsrdə yaşayan insanlar bacarıqlarını tez-tez dəyişməli olacaqlar".

"İT - Akademiya" ixtisas dəyişmək baxımından yeni və kütləvi formatdır

Elmi-nəzəri müqayisə olmasa da, nazir Azərbaycanın 8 il əvvəlki reallığı ilə indiki reallıq arasındakı fərqi dəyişən keçid balları ilə nəzərə çatdırmağa çalışıb: "Yaxın keçmişimizdə riyaziyyat, fizika fakültələrinə qəbul 250 balla baş tuturdu. Həmin vaxt, 2014-2015-ci illərdə mühəndislik ixtisaslarına minimum balı heç olmasa, 300-350 bal etməyi düşünürdük ki, bundan aşağı toplananlar həmin ixtisasları seçə bilməsinlər. Lakin indi həm IX sinfin buraxılış imtahanlarında, həm də XI sinfin buraxılış və qəbul imtahanlarında yüksək nəticə göstərən abituriyentlər dəqiq fənlərə, texniki və texnoloji ixtisaslara daha çox həvəs göstərirlər. Bu havasın nəticəsidir ki, texnologiya ixtisasının keçid balı təbii yuxarıdır".

"Əmək bazarında fərqli bacarıqlara tələbat var və həmin bacarıqların daşıyıcıları daha çox gənclərdir", - deyən nazir əmək bazarında səmərəliliyi azaldan tendensiyaya da diqqət çəkib. Onun sözlərinə görə, insanın arzulamadığı, hətta ona aidiyyəti olmayan ixtisaslara yiyələnməsi, "hər hansı qəbul olunmaq heç yere qəbul olunmamaqdan yaxşıdır" məntiqinin səbəb olduğu vəziyyətdir və bunun nəticəsidir ki, əmək bazarında öz işini sevməyən insanlar həddən çoxdur: "Fərdin yiyələndiyi ixtisasın əmək bazarının tələbi ilə uyğunsuzluğu, hətta fərdin öz marağına uyğunsuzluğu müşahidə olunur. Problemin həlli baxımından insanın ikinci, üçüncü şansları olmalıdır".

Lazmi sayda mütəxəssis olmasa...

İqtisadiyyat nazirinin birinci müavini Elnur Əliyev Azərbaycanın IT sahəsində potensialı qiymətləndirərək Avropa ölkələrinə çıxış imkanlarından danışıb: "Amma lazmi sayda mütəxəssis olmasa, yeni şirkətlər yaranmayacaq, mövcud şirkətlər isə kadr çatışmazlığı ilə üzləşəcək. Yeni qabaqcıl texnologiyaların sürətli mənimlənməsi, onların vətəndaşların maraqlarına xidmət etməsi üçün IV Sənaye İnkilabının çağırışlarına çevik uyğunlaşmamız zəruridir".

"Alqoritmika" şirkətinin baş direktoru Andrey Lobanov hesab edir ki, IT-yə gəlmək düzgün seçimdir. Bu seçimi edənlər üçün həyat darıxdırıcı olmayacaq, çünki onlar yaxşı qazanacaqlar: "Zarafət deyil, gələcək məhz IT-dədir. Şadam ki, Azərbaycanda bu sahənin inkişafına dövlət səviyyəsində maraq var. Məktəblərdə, universitetlərdə IT sahəsini seçənlər çoxalır və dövlət də onları təhsil almaları, inkişaf etməsinə şərait yaradır".

Xatırladaq ki, IT sahəsinə xüsusi marağı olan 25-45 yaşlı şəxslər bir neçə mərhələdən keçərək "İT-Akademiya"da 5 aylıq kurs keçib. Kursların nəticəsi olaraq hər iki dalğa üzrə 279 nəfər "məzun" adını qazanıb. Tədris müddətində ən uğurlu nəticə göstərən 11 məzun sertifikatla təltif olunub.

Sonda məzunlarla işgötürənlər arasında tanışlıq və sual-cavab sessiyası, həmçinin CV təqdimatı həyata keçirilib.

Ruhiyə DAŞSALAHLI

Geniş imkan, yüksək təhsil

İyunun 20-də Bakıdakı Təhsil Texnologiyalar Mərkəzində "2022-2026-cı illər üzrə xaricdə təhsil üçün Dövlət Proqramı"na müraciət etmiş tələbələrin müsahibələrinin təşkili ilə bağlı media-tur keçirilib. Media-tur çərçivəsində KİV nümayəndələri tələbələrin müsahibə mərhələsinə müşahidə edib.

Dövlət Proqramı İdarəetmə qrupunun rəhbəri Turan Topalova media-tur çərçivəsində KİV nümayəndələrinə proseslə bağlı məlumat verib, onları maraqlandıran sualları cavablandırıb. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin müvafiq sərəncamına əsasən "Gənclərin xarici ölkələrin nüfuzlu ali təhsil müəssisələrində təhsil almalarına dair 2022-2026-cı illər üçün Dövlət Proqramı" təsdiq edildiyini deyən Turan Topalova Proqramın məqsədindən söz açıb:

Dövlət Proqramı gənclərin xaricdə təhsil almaq arzusunı reallaşdırır

"Proqramın təsdiq edilməsində əsas məqsəd gənclərə xarici ölkələrin nüfuzlu ali təhsil müəssisələrində təhsil alma imkanları yaratmaqla, onların Azərbaycan Respublikasının gələcək inkişafını təmin edəcək və global çağırışlara cavab verəcək müasir texnologiyaları öyrənməyə, praktiki bilik və bacarıqlara yiyələnməyə, müasir və gələcək əmək bazarının tələblərinə cavab verən rəqabətqabiliyyətli və yüksəkixtisaslı peşəkər kadrlar kimi hazırlanmasını təmin etməkdir. Dövlət Proqramına müraciət edən namizədlərin seçimi iki mərhələdən ibarətdir. İlk mərhələdə namizəd tələb olunan sənədlərin skan edilmiş surətini elektron orijinalı ilə "Şəxsi kabinet" yaradaraq əlavə

edib, elektron orijinalı təsdiq etməlidir. Müvafiq Seçim Qaydalarının tələblərinə uyğun olan namizədlərin müraciətləri dəyərləndirilir və müsbət qiymətləndirilən namizədlər aidiyyəti üzrə növbəti mərhələyə buraxılır. Müsahibə mərhələsi Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun nümayəndələri və müvafiq sahə üzrə ekspertin iştirakı ilə həyata keçirilir. Müsahibənin nəticəsinə uyğun olaraq, namizədlər haqqında yekun qərar verilir". Turan Topalova Dövlət Proqramı çərçivəsində xaricdə təhsilə dair sənəd qəbuluna 30 mart 2023-cü il, müsahibə mərhələsinə isə 15 may 2023-cü il tarixlərindən etibarən start verildiyini və

son müraciət tarixinin 14 iyul 2023-cü il olduğunu deyib: "Proqramda prioritet ixtisas sahələri ilə yanaşı, cari ildə "Times Higher Education", "QS World University Rankings" və "Academic Ranking of World Universities (Shanghai)" reyting sistemlərində yalnız "universitetlər üzrə top 10" da yer almış ali təhsil müəssisələri tərəfindən təqdim olunan, müvafiq siyahıda yer almayan istənilən ixtisas sahəsi üzrə bakalavriat və magistratura proqramlarına qəbul olmuş şəxslər də təqat üçün müraciət edə bilər". Media-tur çərçivəsində Dövlət Proqramına müraciət edən və müsahibə mərhələsinə dəvət olunan tələbələr görüşüb, söhbətləşdik.

"Müsahibə mərhələsindən də uğurla keçib xaricdə təhsilimi davam etdirməyi planlaşdırıram"

Natiq Babayev Bakı Ali Neft Məktəbində "Kimya mühəndisliyi" ixtisası üzrə bakalavr təhsilini başa vurduqdan sonra magistr təhsilini davam etdirmək üçün Dövlət Proqramına müraciət edib. O, bir çox nüfuzlu universitetlərdən dəvət olsa da, Almaniyanın Ulm Universitetində təhsil almağa qərar verdiyini deyib: "Kimya sənayesi dünyada ən vacib sahələrdən biridir. Mən də bir gənc mütəxəssis kimi bu sahədə bilik və bacarıqlarımı artırmağı, bir ixtisaslı kimyaçı kimi ölkəmə xidmət etməyi qarşıma məqsəd qoymuşam. Müsahibəmin uğurlu keçdiyini düşünürəm. Müsahibə sualları əsasən ixtisasıma uyğun olaraq və dil biliklərimi müəyyən etmək üçün verilib. Müsahibə mərhələsindən də uğurla keçib xaricdə təhsilimi da-

vam etdirməyi planlaşdırıram. Biz gənclərə bu şərhi-ti yaratdığı üçün ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevə minnətdarlığımı bildirirəm".

"Arzum həmişə xaricdə təhsil almaq, ölkəmə faydalı bir mütəxəssis kimi xidmət etməkdir"

"IT texnologiyaları" ixtisası üzrə Türkiyənin Sabancı Universitetinə qəbul olunan və Dövlət Proqramına müraciət edən Nazim Məmmədov müsahibə ilə bağlı fikirlərini bizimlə bölüşüb: "Biz gənclər üçün çox yaxşı şərait yaradılıb. Bunun üçün ölkə Prezidentinə xüsusi minnətdarlığımı bildirirəm. Arzum xaricdə təhsil almaq, ölkəmə faydalı bir mütəxəssis kimi xidmət etməkdir. Düşünürəm ki, IT sahəsi bu gün olduğu kimi gələcəyində də ən prioritet sahələrdən olacaq".

Niyazi RƏHİMOV

Gənc müəllimlər III forumunu keçirdi

AGMA-da ölkənin bütün regionlarından 7 mindən çox üzv təmsil olunur

Gənc müəllimlərin davamlı öyrənməyi üçün imkanlar yaradılıb, pedaqoji ixtisaslar üzrə təhsil alan tələbələr müəllimliyə hazırlanmasına təcrübə dövründən başlayıb, gənc müəllim imici formalaşdırılıb. Bu müddətdə əsas istiqamətlərdən biri də gənc müəllimlərin ehtiyaclarının müəyyənləşdirilməsi olub: "Bu məqsədlə 39 regionda forum təşkil edilib. Həmin forumlarda müəyyən edilən ehtiyacları uyğun olaraq platformaya yeni kurslar əlavə olunub. Hazırda platformamızda 74 kurs var. Müəllimlər fasiləsiz və ödənişsiz həmin kurslardan istifadə edə bilərlər".

Təşkilatın növbəti – 2022-2025-ci illər üçün müəyyənləşdiriyi hədəflər siyahısında davamlı öyrənməyə yenə var. R.Əsədzadə deyir ki, müəllimlər hər zaman öyrənməyə təşviq edilməlidir.

AGMA beynəlxalq platformalarda təmsil olunmaqda da maraqlıdır. Beynəlxalq təcrübənin inteqrasiyası məqsədi ilə bir neçə ölkə ilə əməkdaşlıqdan danışıq R.Əsədzadə on böyük nəticəni Türkiyə ilə əldə etdiklərini vurğulayıb: "Hazırda Türkiyədə 25-dən yuxarı təşkilatla memorandumumuz var. Növbəti iki il ərzində hədəfimiz Avropa, Amerika və digər ölkələrin təcrübələrinin inteqrasiyasını təmin etməkdir".

diqqətə çatdırıb: "Əvvəlki illərdə boş yerlər çox qalırdı və biz həmin yerləri tutacaq keçid balını toplayan kifayət qədər namizəd tapa bilmirdik. Son illərin realığı ondan ibarətdir ki, keçid balını toplayan kifayət qədər namizəd var və biz onları yerləşdirmək üçün vakansiya tapa bilmirik. İnanıram ki, sertifikatıya prosesində gənc müəllimlər üçün şərait yaranacaq və proses həm keyfiyyət, həm də kəmiyyət dəyişikliyi prosesi olaraq davam edəcək".

Hədəfdə iş metodik xidmətin qurulması var: "Elm və Təhsil Nazirliyi olaraq müşahidə edirik ki, müəllimlərdə dəstək tədbirləri inkişaf etdirilməlidir. Bu mənada Azərbaycan Gənc Müəllimlər Assosiasiyasının da fəaliyyəti qiymətləndirilməlidir. Ancaq, yəqin ki, növbəti faza

lik təcrübəsi keçib. Harda keçşə yaxşıdır? Polşanın Torun şəhərindəki Nikolay Kopernik Universitetində.

Bakıda qayıtdıqdan sonra özəl türk liseylərinin birində işə başlayıb. Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiiyyəsi və İdman Akademiyasında tarix müəllimi olaraq fəaliyyət göstərib. 2020-ci ilədək belə davam edib və müharibə gənc müəllim üçün bir çox şeyləri dəyişdirib. Noyabr ayında baba yurdu Kəlbəcərə geri qayıtması onun da hisslərini coşdurub: "Həmin günlərdə sosial şəbəkələrdə çoxsaylı paylaşımlar arasında soyuq sənədlərdə vətənin keşiyini çəkən qəhrəman əsgərlərin fotoları diqqətimi cəlb edirdi. Mən vətənime necə xidmət edəəcəyəm – deyə öz-özümə düşündürdüm. Axırda qərar verdim. Hesab edirəm ki, çox doğru qərar verərək Qusar rayonunun İmanqulu kənd məktəbini seçdim".

Məktəbdə nədən başlayacağı, kimləri yetişdirəcəyi ilə bağlı suallar beynini məktəbin qapısından içəri girdiyi andan məşğul edib: "Dəyişikliyi siniflərdəki uşaqlarla, məhz siniflərdən başlamalı olduğumu çox keçmədən anladım. Girdiyim hər sinfin yazı lövhəsinə "Mən dəyişikliyə inanıram" yazdım".

Qara lövhə üzərində yazılan ağ hərflər, sadəcə onun şagirdlərinin yox, bir məktəbin, bir kəndin taleyini dəyişdirib. "Kitab karvanı", "Ailə kitab klubu" kimi klublar yaradan gənc müəllim nəinki kəndi, ictimaiyyəti öz dəyişikliklərinə inandırır, ortaqlar edib: "Kənd həyatı maraqlı və rəngarəng olmasına baxmayaraq, şagirdlərin inkişafı üçün imkanlar məhduddur. Xüsusilə də elm, texnologiya və digər müasir bilik və bacarıqlara yiyələnmək üçün resurslar kifayət etmir. Kənddə fəaliyyətə başladığım gündən etibarən, yaxın dostlarımla dəstəyi ilə müxtəlif sosial layihələr həyata keçirirəm. Bu təcrübələrdən kənd uşaqlarının əslində özlərini yetişdirməyə meylli olduqlarını müşahidə etmişəm. Ona görə də istəyirəm ki, onların özlərini kəşf etmələri üçün fürsətlər yaradım və özlərini müxtəlif sahələrdə sınaqlara üçün imkanları onlar üçün ölçənlər edim. Bu yolda cəmiyyətimizin inkişafını düşünən hər bir fərdin və qurumun dəstəyinə ehtiyacım vardı. Mən də bütün cəmiyyətimizə səsələndim, hər kəsi kənd uşaqlarına özlərini kəşf etmələri üçün fəaliyyətə hədiyyə etməyə çağırtdım. Bu çağırışın nəticəsidir ki, artıq ikinci ildir global kənd dil kampaniyasına qatılıram".

S.Cəfərova müqayisə edərək "Kənd, yoxsa şəhər müəllimi olmağın elə fərqi yoxdur", – deyir: "Əsas ürəklər, sevgiyə müəllimlik etməkdir. Çünki bu, könüllü işdir".

Ruhyyə DASSALAHLI

Əvvəlki səh.1

Təşkilat artıq universitetlərdə çalışan gənc müəllimləri də özündə birləşdirməkdə iddialıdır: "2 il ərzində yalnız ümumi təhsil müəssisələrində fəaliyyət göstərən müəllimlərimizin peşəkarlığını artırmağa yönələn addımlar atdıq. Bundan sonrakı 2 il ərzində ali məktəblərdə çalışan gənc müəllimlərimizlə ümumtəhsil məktəblərinin müəllimləri arasında əməkdaşlığın qurulması platformasını inkişaf etdirmək əsas hədəflərimizdəndir".

Məktəbəqədər təhsil müəssisələri üçün pedaqoji kadr hazırlığının artırılması da var hədəfdə: "Elm və Təhsil Nazirliyinin dəstəyi ilə bu il həyata keçirdiyimiz layihə 200-ə yaxın tərtibçi müəllimə pedaqoji bacarıqlarını inkişaf etdirmək imkanı yaratdı. Onlayn platformada yaş məhdudiyəti qoymadan pulsuz 10 kurs keçdik".

R.Əsədzadə ötən illər ərzində verdiyi dəstəyə görə Elm və Təhsil Nazirliyinə təşəkkür edib.

"Müəllimlə dəstək tədbirləri inkişaf etdirilməlidir"

III Forum münasibətilə gənc müəllimləri təbrik edən elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev son illərdə müəllimlik peşəsinə marağın artırdığını vurğulayıb. "Bir gənc niyə müəllim olsun?" – vacib sualdır və bu sual ətrafında son 10 ildə bir çox işlər aparılıb, – deyən nazir 2013-cü ildən başlayaraq keçirilən yola nəzər salaraq görülən işləri bir neçə fəzaya bölmə: "İlk fəzada Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinə 500 balla qəbul olunan 1, ya da 2 nəfər vardı. Müəllim olmaq istəyən gənclərin sayı 18 min nəfər idi və onlar da keçirdiyimiz imtahanlarda keçid balını toplaya bilmir, yerlər boş qalırdı. Başqa sözlə, yetərli sayda namizədimiz yox idi ki, onları işə

qəbul edərk. Həmin vaxt qarşımıza məqsəd qoymuşduq ki, zəif təhsil sistemini dəyişək, daha istedadlı insanlar müəllim olmaq istəsinlər, işə qəbul şəffaf aparılsın, müəllimlərin sosial rifah halı yaxşılaşsın. Bu hədəflərə nail olundu".

"Hazırda ikinci fəzadayıq, daha çox kafidən yaxşıya gedən yolda", – deyən nazir təhsilverənlərin sertifikatlaşdırılmasına diqqət çəkib, bu prosesin peşəkar bacarıqların ölçülməsi ilə yanaşı, həm də əməkhaqqı islahatı olduğunu bildirib: "İslahat iki məsələni özündə birləşdirir. Sertifikatıya prosesində müəyyən minimal nəticə göstərə bilməyən və peşəkarlıq səviyyəsi aşağı olan müəllimlərə əlavə şans verilir, bu şansıdan istifadə edə bilməsə, işdən azad edilirlər. İlk dəfə olaraq tərtib edilən diferensiallaşmış əməkhaqqı sistemi sayəsində peşəkar müəllimlər fərqləndirilir".

2026-cı ilə qədər islahatın təxminən 125 min insanı əhatə edəcəyini deyən nazir başqa bir vacib məqamda da diqqət çəkib: "Son illər ərzində MİQ imtahanında iştirak edən şəxslərin hər biri sertifikatıya qatılmaq üçün 78 faizi 51-dən çox bal toplayaraq 35 faiz artıma nail olublar. Bununla da bu gün xidmətdə olan müəllimlərdən əsaslı şəkildə fərq ortaya qoyublar. Niyətim tərtib olunan müəllimlərin bilik və bacarıqlarının az olduğunu qabartmaq yox, gənc müəllimlərin əvvəlki nəsil müəllimlərdən fərqi göstərməkdir. Belə ki, orta statistik göstəricilərə görə, təcrübəsi 5 il olan müəllimlərin orta balı təcrübəsi 25 il və daha çox olan müəllimlərdən 3.5 dəfə artıqdır. Bu, ölkəmiz üçün çox yaxşıdır. Arxadan gələn müəllimlərimiz özlərindən daha təcrübəli olan müəllimlərimizi əvəz edə biləcəklər".

Nazir başqa bir müşahidəni də

sertifikatıya imtahanlarında ən yüksək bal toplayan müəllimlərin arasından mentor müəllim vəzifəsi təsis olunacaq. Bu, ödənişli vəzifə olacaq və həmin müəllimlər vasitəsilə dəstəyə ehtiyacı olan müəllimlərə uzağa getmədən, elə işlədikləri məktəb, region daxilində metodik dəstək göstəriləcək. Bu xidmət qurularsa, məktəbdəki müəllimin fəaliyyəti bir az da təkmilləşər. Təbii ki, metodist müəllim yetişdirmək elə də asan məsələ deyil. İnanıram ki, sertifikatıya prosesi buna da kömək edəcək".

Məktəb rəhbərliyinin təyinatı məsələsində də xeyli iş görüldüyünü vurğulayan nazir prosesin xeyli şəffaflaşdığını deyib: "Ən kiçik məktəbdən tutmuş ən böyük məktəbə qədər direktorlar müsabiqə əsasında təyin edilir. Sertifikatıya prosesi gələcəkdə məktəb rəhbəri seçimində

də əsas göstərici sayılacaq. Öz fənlərini bilməyən müəllimin başqa müəllimlərlə rəhbərlik etməsi düzgün deyil".

Sertifikatlaşdırmadan müəllimlərin dövlət mükafatlarının verilməsində də müəyyən meyarlar nəzərə alınmaqla istifadə olunacaq. Nazir mərhələli şəkildə problemlərin həll ediləcəyini bildirdi.

Daha sonra gənclər və idman naziri Fərid Qayıbov gənclərimizin könüllülük fəaliyyəti, həyata keçirilməsinə dəstək verilməsinə diqqətini vurğuladı. "Uşaqlarımızın tərbiyəsində, həyata baxışında müəllimlərin çox böyük rolu var", – deyən nazir artıq daha çox gənclərin müəllim olmaq istədiyini vurğulayıb.

"Əsas sevgiyə müəllimlik etməkdir"

Gənc müəllim Suqra Cəfərova forum iştirakçıları ilə özünün Sumqayıtdan ucaq kənd məktəbinədək uzanan uğur hekayəsini çox böyük həyəcanla paylaşdı. Dediyyə görə, tələbəlik illərində və sonrakı dövrdə könüllü fəaliyyətləri ilə bir çox sahədə təcrübə, o cümlədən müəllimlik təcrübəsi toplayıb ki, indi qazanıldığı bu təcrübədən Qusarın İmanqulu kəndində istifadə edir.

Sumqayıt şəhər Humanitar və Texniki tamayüllü "İstedad" liseyində təhsil alıb. 2010-cu ildə ADPU-da "Tarix" ixtisası üzrə bakalavr təhsilini bitirib. Əvvəlcə, kimsəsiz uşaqlara könüllü dərslər deyib. Qarabağ Tədqiqatlar Mərkəzində, ASAN Sumqayıtda könüllülük fəaliyyətləri olub. 2012-2013-cü illərdə ADPU-

2023 – “Heydər Əliyev ili”

Ümummilli Lider və Azərbaycan TƏHSİLİ

Azərbaycan xalqının müasir milli tarixində inkişaf və tərəqqi ilə bağlı ehtəvacı bir hadisə, toplumun taleyini və qədrini pozitiv macraya dəyişmiş ehtəvacı bir mühüm missiya yoxdur ki, onun üzərində türk və müsəlman dünyasının böyük oğlu, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin imzası və əməyi olmasın. Heydər Əliyev yaxşı bildirdi ki, şanlı keçmiş, zəngin dövlətçilik ənənələri və tükənməz insan resursları olan bir xalqın iqtisadi, siyasi və mədəni həyatını müasir dövrün tələblərinə uyğun nizamlaşdırmaq üçün, ilk əvvəl onun intellektual elitasının formalaşdırılması başlıca şərtdir. Məhz bu səbəbdən Ümummilli Liderin Azərbaycanı həm birinci, həm də ikinci rəhbərliyi dövründə intellektual resursların yeni inkişaf mərhələsinə çıxarılması, elmi-texniki tərəqqidə insan kapitalının rolundan artırımlı prioritet məsələ idi. Heydər Əliyevin 1969-cu il iyul ayının 14-də Azərbaycan Respublikasına rəhbərliyə başladığı ilk günlərdə məmləkətin gələcəyi və tərəqqisi naminə atdığı birinci addım da ölkədə təhsil sisteminin keyfiyyətini yüksək səviyyəyə qaldırılması işi ilə bağlı olmuşdu. Respublikada kadr siyasətinin uğurla həyata keçirilməsi Ümummilli Liderin başda düşdüğü ki, ölkənin işıqlı gələcəyini etibarlı şəkildə təmin etmək üçün milli dəyərlər və tarixdən gələn əxlaq-mədəni keyfiyyətlərə sahib olan, pozitiv elmin bütün sirlərinə israrla yiyələnməyə çalışan, özündə milli mentalitetin ənənəvi komponentlərini fəxarət hissi ilə tərənnüm etməyi bacaran, Şərqi və Qərbi yüksək təşəkküllü elmi-mədəni nailiyyətlərini davamlı olaraq mənimsəyən, daim yeniliyi, yaradıcılığı və reformasiyaya can atan, doğma Azərbaycanımızı bütün varlığı ilə sevən intellektualların yetişdirilməsi təxirəsalınmaz tarixi vəzifə olmalıdır.

byacan cəmiyyətinin intellektual potensialını necə böyük bir sıçrayış etməsinin vacibi olar. Azərbaycan Respublikası 1991-ci ildə istiqlal qazanmışdan və siyasi müstəqillik əldə etdikdən sonra, ölkədə tarixi ənənələrin bərpası və demokratizmin prinsiplərinə əsaslanan dövlət quruculuğunun həyata keçirilməsi kontekstində müəttəfə düşüncə

və tələblərinə uyğun tədris texnologiyalarının təhsil sistemində tətbiq edilməsidir. Məhz İnformasiya cəmiyyətinin əsas komponenti sayılan informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının (İKT) fəal şəkildə tədris prosesinə cəlb edilməsi keyfiyyətli təhsilə möhkəm və davamlı zəmanət verən əsas amildir. Durmadan qloballaşan müasir dünyanın inkişaf impulsunu ilə ayaqlaşmaq üçün gənc nəsli müasir ruhda tərbiyə etmək və onu nanotexnologiyalar üzərində bərqərar olan informasiya cəmiyyətinin aktiv iştirakçısına çevirmək günün tələbi kimi ortaya çıxır.

təhsilin ciddi subordinativ təsiri nəticəsində ortaya çıxan stereotiplərdən azad olması üçün müntəb şərait yaradır.

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin böyük diqqət və qayğısı sayəsində ali kürsiyə çıxarılmış və yüksək keyfiyyət məqamına çatmış Azərbaycan təhsilinin əldə etdiyi nailiyyətlərdən biri də onun humanist prinsiplər üzərində qurulmasıdır. Tədris prosesinin iştirakçıları arasında qarşılıqlı hörmətə, yardıma və anlaşmaya əsaslanan təhsilin humanistləşdirilməsi işi milli təhsildə əldə olunan müttərəqqi nəticələrdən biridir. Təhsilin humanistləşdirilməsinin ərsəyə gətirdiyi ən mühüm nəticə isə sosial təcürbenin metodiki və məqsədyönlü şəkildə şəxsi təcürbəyə çevrilməsidir. Azərbaycan təhsilinin humanistləşdirilməsi bu gün ümmətə və ali təhsil müəssisələrində bərqərar edilmiş inklüziv (ing. inclusion - müttərəkk, daxil etmək) təhsili də nəzərdə tutur. Inklüziv təhsil orta və ali təhsil almaq hüququ və arzusu olan hər kəsin fiziki, sosial, emosional, mental, nitq, intellektual və s.əlamət və xüsusiyyətlərindən asılı olmayaraq, ümmətə və ali təhsil müəssisələrində oxumaq imkanı verir.

Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi altında Heydər Əliyev Fondu ümmət-təhsil məktəblərinin inşası və rekonstruksiyası işinə müttəşəm töhfələr verir. Bu günə qədər respublikamızda Heydər Əliyev Fondunun birbaşa maliyyə dəstəyi ilə 500 yüzdən çox məktəb binası inşa olunmuş və ya rekonstruksiya edilmişdir. Hazırda ölkəmizdə 4469 ümmətəhsil (onlardan 23-ü qeyri-dövlət məktəbidir) məktəbi fəaliyyət göstərir.

Son illərdə onların 70%-i tamir edilmiş və yaxud yenidən inşa olunmuşdur. COVID-19 pandemiyasına qədər Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi tərəfindən 12 ümmətəhsil, 2 internat, 3 orta-ixtisas təhsil müəssisəsi inşa edilmiş və istifadəyə verilmişdir. Məktəblərin maddi-texniki bazasının yaxşılaşdırılması tədbirləri çərçivəsində 60 məktəbdə müasir laboratoriya kabinetləri yaradılmışdır.

Hazırda respublikada orta ixtisas təhsil müəssisələrinin inkişafına da xüsusi diqqət ayrılır. Bu gün ölkəmizdə, biri qeyri-hökumət mülkiyyətində 61 orta ixtisas təhsil müəssisəsi fəaliyyət göstərir. Nazirlər Kabinetinin 2016-cı il 3 fevral tarixli sərəncamı ilə 14 kollec birləşdirilmiş və 7 yeni kollec (onlardan 3-ü regional statusa malikdir) yaradılmış, onlardan 3-ü isə müttəf qərarla ali təhsil müəssisələrinin sərəncamına verilib.

Bu gün milli təhsildə əldə edilən nailiyyətlərdən biri də məktəbəqədər təhsilin inkişaf etdirilməsi ilə əlaqədardır. Hazırda ölkəmizdə fəaliyyət göstərən 1638 məktəbəqədər təhsil müəssisəsində 120 mindən artıq azyaşlı uşaq təhsil alır. Çoxlu sayda məktəbəqədər özal təhsil müəssisələri də fəaliyyət göstərir.

Ölkəmizdə aparıcı pedaqoji kadrların və kollektivlərin fəaliyyətini stimullaşdırmaq məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev 2008-ci il sentyabr ayının 4-də “On yaxşı orta məktəb və on yaxşı müəllim mükafatı”nın təsis edilməsi haqqında müttəf sərəncam imzaladı. Sərəncamda hər il respublikamızda “On yaxşı məktəb” və “On yaxşı müəllim” müsabiqələri keçirilir. Bu isə müəllimlərin statusunun və nüfuzunun daha da artırılmasında mühüm rol oynadı.

2004-cü ildən başlayaraq, Azərbaycan Respublikasının

Həyatımda Heydər Əliyevin rolu

Azərbaycan xalqının tarixində əvəzsiz xidmətləri olmuş Ümummilli Lider Heydər Əliyevin adı gələndə gözələrimiz öndədə fenomen bir şəxsiyyət canlanır. Nəfəsi ilə, canı ilə xalqına bağlı bir şəxsiyyət.

Ələ bir insan ki, varlığı ilə əsl azərbaycanlı olduğunu, haqqın tərəfində vicdanla dayandığını dəfələrlə sübut edib. Həmişə çalışıb ki, ədalət qalib gəlsin, doğruluq, düzgünlük, haqq öz yerini tapsın.

1973-cü il idi. Düz əlli il bundan əvvəl mən orta məktəbi bitirib sənədlərimi ali məktəbə verdim. Qəbul imtahanlarına ciddi hazırlaşmışdım.

İmtahanlar başladı. Yazı imtahanını verdim. Şifahi imtahan günü qəflətlən binanın qapılarını bağladılar. Həmin universitetin müəllimlərini içəri buraxmadılar. Xüsusi təyin olunmuş komissiya tərkibi otaqlara daxil oldu. İmtahanı həmin komissiya üzvləri götürdü. Beləliklə, sonrakı imtahanlar da komissiya üzvləri tərəfindən götürüldü.

Sonradan məlum oldu ki, bütün bunlar o dövrdə Azərbaycan KP MK-nın 1 katibi Heydər Əliyevin göstərişi ilə şaffəfliq olsun deyə, həyata keçirilib. Ona görə ki, savadlı Azərbaycan balaları kənarlaşdırılmasın, daha çox layiq olanlar qəbul olsun.

Bəli, mən də o gənclərdən biri idim ki, öz haqqımı aldım. Əlbəttə, bu haqqı almaqda mənə dəhi şəxsiyyət Heydər Əliyev kömək oldu.

Mən dəhi şəxsiyyətlə şəxs görüşməyəm de, həmişə onun qayğısını hiss etməmişəm. Universiteti fərqlənmə diplomu ilə bitirdim. Müəllimlik fəaliyyətimə başladım. Həmişə çalışdım ki, vətənimə, xalqıma vicdanla xidmət edim, ədalətli olum.

Heydər Əliyevin ikinci dəfə hakimiyyətə qayıdışından sonra da həmişə müəllimlə oyağımsı hiss etməmişəm. Dövlətimizə, dövlətçiliyimizə, xalqımıza şərf və ləyaqətə xidmət etməyi Ulu Öndərdən öyrənmişəm. İşlədiyim müddətdə Ulu Öndərin həyatı ilə həmişə mənə nümunə olub. Bütün varlığı ilə hamıya nümunə olan dəhi şəxsiyyətin hər bir əməli, işi unudulmazdır. Hərtərəfli biliyə malik olması, gözəl, solis, rəvan nitqi, güclü yaddaşı, insanlarla ünsiyyəti əsl nümunədir. Sədə, zəhmətkeş xalqın nümayəndələri ilə səmimi görüşləri, hər kəsin qiymətini verməsi, hər səhədən xəbərdar olması onu insanların qəlbində həmişə yaşadır.

Mənim kimi milyonlarla insanın həyatında müttəb rol olan Heydər Əliyev həmişə qəlbimizdə yaşayır və yaşayacaq. Özündən sonra ələ bir iz qoyub ki, onu Azərbaycan xalqı həmişə xoş xatirələrlə anır və anacaq.

Uzaqgörən dəhi şəxsiyyət böyük bir məktəbdir və bu məktəbin layiqli davamçısı müttərəm İlham Əliyev də Ulu Öndərin yolu ilə gedərək, şərf və ləyaqətə xalqına xidmət edir. Heydər Əliyev siyasi kursunun layiqli davamçısı kimi, düşməni məğlub edərək torpaqlarımızı işğaldan azad etdi.

44 günlük müttərəb göstərdi ki, Azərbaycan xalqı Ali Baş Komandan İlham Əliyevin yanındadır, onu dəstəkləyir və Heydər Əliyev siyasi kursuna sədiqdir. Mənfur, qəddar, insanlıqdan məhrum olan düşmən nə qədər çalışsa da, bizim olanı əlimizdən ala bilməyəcək.

İşğaldan azad olmuş torpaqlar abadlaşacaq, yənə də bəli, bərəkətli olacaq. Xalqımız o torpaqlarda şad, firavan yaşayacaq.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin 100 illik yubiley tədbirləri Azərbaycanın bütün rayonlarında, şəhərlərində, bir sözlə, Azərbaycanın hər bir guşəsində qeyd olunur.

Mən çox xoşbəxtəm ki, müttəqil Azərbaycanın müəllimiyəm. İnanıram ki, yetirdiyim şagirdlər Azərbaycanın gələcək həyatında xüsusi rolu olan vətəndaşlar olacaq. Vətənim, xalqım, dilimi, dövlətim sevmən, onu qorumağı bacaran Ulu Öndər Heydər Əliyev ənənələrini davam etdirən vətəndaşlar olacaq.

Mələhət BAKAKİŞİYEVA, Əməkdar müəllim

Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan Respublikasına birinci və ikinci rəhbərliyi dövründə həyata keçirdiyi və milli genofondun bərpası və inkişafını nəzərdə tutan intellektual inqilab bu gün öz bəhrəsini verməkdədir. Bu inqilabın sayəsində milli insan potensialı milli insan kapitalına çevrildi. Bu kapitalın ərsəyə gətirdiyi intellektual elita bu gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi altında bütün qüvvələrini səfərbər edərək Azərbaycanı dünyanın ən inkişaf etmiş ölkələri sırasına çıxarmaq və ölkəmizi qlobal gələcəyin quruluşu kimi mühüm prosesin ən vacib iştirakçılarından birinə çevirmək uğrunda müttərəb apırır.

Elçin KƏRİMOV, Mərkəzi Aran Regional Təhsil İdarəsinin müdiri

XX əsrin 60-cı illərinin sonu, 80-ci illərinin əvvəllərində Azərbaycanda reallaşdırılan milli-mədəni inqilabın sürətli tempolərə cəryan edən dinamikasına qısaca nəzər salmaq kifayət edir ki, Azərbaycan milli ideyasının gerçəkləşməsi naminə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin müttəşəm fəaliyyətinin və onun hər hansı meyara və ölçüyə sığmayan misilsiz xidmətlərinin ərsəyə gətirdiyi portretini yad edə biləson.

Heydər Əliyev XX əsrin 20-ci, 30-cu illərində bolşevik irticasının və sovet repressiv siyasətinin qurbanı olmuş milli genofondun bərpası və inkişafında mühüm rol oynadı. O dövrdə Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinin demək olar ki, hamısında hələ orta məktəblərdə “vunderkind” (alm. Wunderkind - “müccüzə uşaq”, - ölkənin təhsil sistemi tərəfindən rəsmi səviyyəyə qəli-intellektual imkanlarına, idrakı bacarıqlarına görə yaşdılarında fərqləndirən şəkildə fərqlənən uşaq) statusu almış və orta təhsil programını nəzərdə tutulan müddətdən xeyli təz mənimsəmiş uşaq və gənclər təhsil alırdı. Hətta həmin dövrdə ölkənin orta və ali təhsil sistemində “eksternat” (lat. externus - kənar, - ümmümi orta və ali təhsil programının şagirdi, yaxud təhsil tərəfindən müttəqil şəkildə mənimsənilməsinə nəzərdə tutan və dövlət akkreditasiyası ilə təsdiqlənən xüsusi attestasiya forması) adlanan vacib element də daxil edilmişdi. Sözügedən dövrdə, ölkədə hətta savant sindromu (fran. Savant - bilikli, alim, - fiziki və fizioloji, o cümlədən avistik çatışmazlıqları olan şəxsin bir və ya bir neçə sahədə dahilik əlamətlərinin ifadəsi ilə müşayiət olunan unikal hadisədir) hallarına da rast gəlmirdi. Bu isə ölkədə hər kəsin yüksək təhsil alması üçün adekvat şəraitin olmasından xəbər verir. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycanı birinci rəhbərliyinin sonunda - XX əsrin 80-ci illərinin əvvəllərində respublikada həta orta statistik azərbaycanlının intellekt koeffisienti (ing. IQ - intelligence quotient - insanın əqli inkişafının onunla eyni yaşda olan orta statistik insanın intellektinin səviyyəsi ilə müqayisədə əmsali) kifayət qədər yüksək həddə çatmışdı. Hələ 1912-ci ildə alman alimi Uilyam Lüis Ştern (1871-1938) tərəfindən elmi döviyyəyə daxil edilmiş “intellekt koeffisienti” anlayışının müddəalarına və onun ölçülməsi meyarlarına nəzər salsaq 13 il (1969-1982) ərzində Azər-

düşünən beyni, toplumun sönməz zəkası və intellektual siması sayılan metrələrin ərsəyə gəlməsi, cəmiyyətin idrakı öndərləri olan, dühasını gələcək nəsillərə ötürməyi müqəddəs vəzifə hesab edən ziyalıların cəmiyyətin aparıcı qüvvəsi olması şərtidir.

Ümummilli Lider xalqın mədəni və intellektual intibahını elmin və təhsilin yeni inkişaf səviyyəsinə qaldırılmasında götürdü. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin hələ XX əsrin 60-cı illərinin sonu, 80-ci illərinin əvvəllərində Azərbaycanda formalaşdırıldığı təhsil sisteminin çox yüksək inkişaf tapmaları milli insan kapitalının necə yüksək potensiala malik olmasının sübutu idi. O dövrdə Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinin demək olar ki, hamısında hələ orta məktəblərdə “vunderkind” (alm. Wunderkind - “müccüzə uşaq”, - ölkənin təhsil sistemi tərəfindən rəsmi səviyyəyə qəli-intellektual imkanlarına, idrakı bacarıqlarına görə yaşdılarında fərqləndirən şəkildə fərqlənən uşaq) statusu almış və orta təhsil programını nəzərdə tutulan müddətdən xeyli təz mənimsəmiş uşaq və gənclər təhsil alırdı. Hətta həmin dövrdə ölkənin orta və ali təhsil sistemində “eksternat” (lat. externus - kənar, - ümmümi orta və ali təhsil programının şagirdi, yaxud təhsil tərəfindən müttəqil şəkildə mənimsənilməsinə nəzərdə tutan və dövlət akkreditasiyası ilə təsdiqlənən xüsusi attestasiya forması) adlanan vacib element də daxil edilmişdi. Sözügedən dövrdə, ölkədə hətta savant sindromu (fran. Savant - bilikli, alim, - fiziki və fizioloji, o cümlədən avistik çatışmazlıqları olan şəxsin bir və ya bir neçə sahədə dahilik əlamətlərinin ifadəsi ilə müşayiət olunan unikal hadisədir) hallarına da rast gəlmirdi. Bu isə ölkədə hər kəsin yüksək təhsil alması üçün adekvat şəraitin olmasından xəbər verir. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycanı birinci rəhbərliyinin sonunda - XX əsrin 80-ci illərinin əvvəllərində respublikada həta orta statistik azərbaycanlının intellekt koeffisienti (ing. IQ - intelligence quotient - insanın əqli inkişafının onunla eyni yaşda olan orta statistik insanın intellektinin səviyyəsi ilə müqayisədə əmsali) kifayət qədər yüksək həddə çatmışdı. Hələ 1912-ci ildə alman alimi Uilyam Lüis Ştern (1871-1938) tərəfindən elmi döviyyəyə daxil edilmiş “intellekt koeffisienti” anlayışının müddəalarına və onun ölçülməsi meyarlarına nəzər salsaq 13 il (1969-1982) ərzində Azər-

gənc nəslin müasir dövrün tələblərinə uyğun təhsil alması və tərbiyə edilməsi işini Azərbaycan Respublikasının təhsil sistemi üzərinə götürdü. Bu mühüm və şərfəli vəzifənin beynəlxalq standartlara uyğun şəkildə həyata keçirilməsi nəticəsində milli təhsil sistemində yeniyeni reformasiyalara imza atıldı.

1993-cü ildə Azərbaycan Respublikasına ikinci dəfə rəhbərlik etməyə başlayan Ulu Öndər Heydər Əliyev ölkədə siyasi sabitliyi bərqərar etdikdən sonra Azərbaycan təhsilinin yenidən qurulması və inkişafı ilə bağlı mühüm tədbirlərin icrasına xüsusi önəm verdi. Dövlət başçısının sərəncamı ilə ümmətəhsil müəssisələrində ümmümi orta təhsil il 11 illik ümmümi icbari təhsillə əvəz olundu. 1998-ci ilin mart ayında Ümummilli Lider Heydər Əliyevin imzaladığı Formana əsasən müttəqil Azərbaycan Respublikasında milli təhsil konsepsiyasının yaradılması və onun həyata keçirilməsi strategiyasının hazırlanması üzrə Dövlət Komissiyası yaradıldı. Təhsilin yenidən qurulması və inkişafı ilə bağlı Dövlət Programının üç mərhələdə həyata keçirilməsi nəzərdə tutuldu.1999-cu ildə sözügedən programın I mərhələsinin icrasına başlandı. Ulu Öndərin milli təhsilin yenidən qurulması və inkişafı ilə bağlı diqqət mərkəzində saxladığı ən mühüm məqamlardan biri təhsilin məzmununun müttəqil Azərbaycan dövlətçiliyinin ideyası prinsiplərinə uyğun formalaşdırılması idi. Bu baxımdan yeni dərslərin hazırlanması prioritet məsələ kimi ön plana çəkilirdi. Heydər Əliyev milli təhsil sistemində Azərbaycan dilini, Azərbaycan ədəbiyyatını və Azərbaycan tarixi dərslərlərinin məzmununa xüsusi diqqət ayırırdı. Ulu Öndərin digər bir sərəncamı ilə orta və ümmətəhsil məktəblərdən dərsləklərdən pulsuz istifadə qaydaları tətbiq olundu.

Milli təhsilimizin keyfiyyət meyarlarının dünya standartlarına çatdırılması kimi mühüm tarixi missiyası 2003-cü ildən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev uğurla icra edir. 2005-2007 və 2008-2013-cü illərdə Azərbaycan təhsilinin inkişafı ilə bağlı qəbul edilmiş iki Dövlət programının həyata keçirilməsi nəticəsində milli təhsilin müasir tələblərə uyğun qurulması işinin dinamikasında əhəmiyyətli irəliləyişlər baş vermişdir. Bu sahədə xüsusi diqqət mərkəzində olan məsələ isə dövrün elmi-texniki ruhana

Türk Dövlətləri Təşkilatı təhsil nazirlərinin 7-ci iclası

Firudin Qurbanov iclasda çıxış edib

kat Mirziyoyevin təşəbbüsü ilə 960 şagird yerlik məktəbin tikintisinə görə Xilola Umarovaya təşəkkürünü bildirib.

Səfər çərçivəsində nazir müavini Səmərqənd şəhərində fəaliyyət göstərən Prezident məktəbi, 48 saylı məktəbəqədər təhsil müəssisəsi və Səmərqənd Dövlət Universitetini ziyarət edib, təhsil müəssisələrində yaradılan şəraitlə tanış olub.

Firudin Qurbanov Türk Dövlətləri Təşkilatının Baş katibi Kubançbek Omuraliyev, Özbəkistan Respublikasının məktəbəqədər və ümumtəhsil naziri Xilola Umarova, Türkiyə Respublikası milli təhsil nazirinin müavini Nazif Yılmaz, Qırğız Respublikası təhsil və elm nazirinin müavini Aida Rısbayeva, Qazaxıstan Respublikası elm və təhsil nazirinin müavini Kuanış Yerqaliyevin iştirakı ilə yüksək səviyyəli iclasda da iştirak edib.

Tədbirdə çıxış edən nazir müavini TDT çərçivəsində təhsil sahəsində görülən işlərlə bağlı məlumat verib. Firudin Qurbanov "XV

ösrə qədər orta q türk tarixi" dərsliyinin təhsil müəssisəsində fəkültativ fənn kimi tədris olunduğunu bildirib. Bundan başqa, nazir müavini Azərbaycanın ali təhsil müəssisələrində aktiv iştirak etdiyini, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin 2023-2024-cü illər üçün birliyə sədrlük edəcəyini vurğulayıb. Türkdillli dövlətlərdən olan yeniyetmə və gənclərin müxtəlif olimpiada və yarışlarda iştirakının önəmini vurğulayan nazir müavini iyunun 1-də Şuşada türkdillli dövlətlərin uşaq rəqs qruplarının iştirakı ilə keçiriləcək "Heydər Əliyev — türk dünyası birliyinin böyük çarçısı" adlı beynəlxalq uşaq rəqs festivalını və ölkəmizdə keçiriləcək "Tarix üzrə orta q türk dünyası olimpiadası"nı nümunə çəkib.

Daha sonra gündəlikdə duran məsələlərlə bağlı tədbir iştirakçıları arasında fikir mübadiləsi aparılıb. Nazir müavini müzakirə və təklif edilən məsələlərə münasibət bildirib.

Nazir müavini "VI ADA 2023" beynəlxalq təhsil konfransında iştirak edib

"Pandemiya dövrü qarşımıza yeni çağırışlar qoydu. Virtual təhsil platformasının yaradılması, təhsil müəssisələrinin bu prosesa operativ qoşulması sistemimizin çevik reaksiyasından xəbər verdi. Pandemiya öncə 33 uşağa bir kompüter düşürdü, indi bu rəqəm 17-dir. Bu isə onu göstərir ki, təhsil sistemimiz ümumilikdə bu çətinlikdən üzliyə çıxmağı bacardı".

Bu sözləri elm və təhsil nazirinin müavini Həsən Həsənov iyunun 22-də keçirilən

"VI ADA 2023" beynəlxalq təhsil konfransının açılış mərasimindəki çıxışı zamanı deyib.

Konfrans ADA Universiteti, Elm və Təhsil Nazirliyi və ABŞ-nin "Anthology" Təhsil və Tədqiqat Mərkəzinin əməkdaşlığı ilə "Maarifçiliyə yenidən baxış" şüarı altında keçirilir.

Maarifçilik və rəqəmsal inqilab təcrübəsini yenidən nəzərdən keçirməyi, həmçinin təhsil ictimaiyyətinin müzakirələrə təşviq etməklə

qarşıya çıxan problemlərin həllini hədəfləyən konfransda öyrənmə, liderlik və təhsil müəssisələri, qiymətləndirmə, dəyərləndirmə daxil olmaqla müxtəlif mövzularda tədqiqatlar qəbul edilib.

Tədbir zamanı "Anthology" Təhsil və Tədqiqat Mərkəzinin əməkdaşları tərəfindən ADA Universitetinə "Akademik mükəmməllik mərkəzi" mükafatı təqdim edilib. Konfrans panel müzakirələri ilə davam etdirilib.

"Təhsilin inkişafında innovativ metodlar" müsabiqəsinin finalçıları ilə görüş

Təhsilin İnkişafı Fondunun təşəbbüsü ilə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 100-cü ildönümünə həsr

edilmiş "Təhsilin inkişafında innovativ metodlar" müsabiqəsi finalçıların iştirakı ilə görüş keçirilib.

Bu barədə AZƏRTAC-a fənddən məlumat verilib. Bildirilib ki, görüşün başlıca məqsədi təqdim edilmiş layihə və

təkliflərin dinlənilməsi, müzakirəsi və dəstəklənməsi perspektivlərinin dəyərləndirilməsi olub. Görüşdə Təhsilin İnkişafı

Fondunun İdarə Heyətinin sədri Elnur Nəsimov "Təhsilin inkişafında innovativ metodlar" müsabiqəsi haqqında məlumat verib. İki mərhələdən ibarət olan müsabiqəyə 20 gün ərzində Azərbaycanın 28 dövlət və özəl ali təhsil müəssisəsindən 150 müraciət daxil olduğu qeyd edilib.

Elnur Nəsimov qonaqlara bu təşəbbüsdə iştirak etdikləri üçün minnətdarlığını bildirib.

Görüş zamanı tələbələr "İnküziv təhsilin inkişafı", "Qeyri-fərmal təhsil metodları", "Təhsildə texnologiyaların tətbiqi" və "Təhsildə idarəetmə" mövzularına əsas diqqət və təkliflərini təqdim ediblər. Hər çıxışdan sonra qonaqlar və tələbələr arasında layihələrə dair müzakirələr aparılıb.

AzMIU-da valideynlər və media nümayəndələri imtahan prosesini izləyiblər

Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetində 2022/2023-cü tədris ilinin yaz semestrinin imtahan sessiyası çərçivəsində valideynlər üçün "Açıq qapı" günü keçirilib. "Açıq qapı" günündə Nəqliyyat, Su təsərrüfatı və mühəndis kommunikasiya sistemləri, İnşaat və Memarlıq fakültələrində təhsil alan tələbələrin valideynləri, həmçinin media nümayəndələri iştirak ediblər.

Əvvəlcə AzMIU-nun rəhbərliyi, İmtahan Qərarqahının nümayəndələri, həmçinin ictimai və tələbə təşkilatlarının rəhbərləri ilə görüş keçirilib.

Görüşdə AzMIU-nun rektoru professor Gülçöhrə Məmmədova çıxış edərək imtahan prosesi haqqında məlumat verib.

Rektor imtahanların gedişində şəffaf və obyektivliyin təmin edilməsi istiqamətində görülən işlərdən, həmçinin imtahanların keçirilməsi qaydaları, biliyin qiymətləndirilməsi meyarları və müzakirələrə baxılma mexanizmlərindən danışıb.

Sonra valideynlərin və media nümayəndələrinin sualları cavablandırılıb.

Görüşdən sonra birgə imtahan prosesi izlənilib. Xüsusi ayrılmış zallarda test və yazılı imtahanların

gedişini izləyən valideynlər, eyni zamanda yazılı imtahanların şifərlənmə otağında olub, prosese canlı şahidlik ediblər.

İyunun 1-dən başlayan İmtahan sessiyası iyulun 5-dək davam edəcək. İmtahanlarda ümumilikdə 8000-dən çox tələbə iştirak edir.

Təsdiq olunmuş imtahan cədvəlinə uyğun olaraq tələbələr yazılı və test üsulları ilə imtahan verirlər. Qabiliyyət tələb edən fənlər üzrə isə əənəvi qaydada fakültələrdə imtahan keçirilir. Bütün imtahanlar mərkəzləşdirilmiş qaydada keçirilir.

İmtahanların nəticəsindən yaranan biləcək narazılıqların, neqativ halların mövcud qaydada aradan qaldırılması və həll edilməsi məqsədi ilə AzMIU-nun rəhbər və məsul şəxslərindən, universitetdə fəaliyyət göstərən ictimai təşkilatların nümayəndələrindən ibarət İmtahan Qərarqahı yaradılıb.

Bundan əlavə, imtahan sessiyası dövründə birbaşa rektorun sədrliyi ilə yaradılmış Munaqişə (Apellyasiya) Komissiyası da fəaliyyət göstərir. Burada imtahanların nəticələri barədə müzakirələrə baxılır və aşkar edilmiş çatışmazlıqlar aradan qaldırılır.

Şakir CƏFƏROV

"Heydər Əliyev dayanıqlı Azərbaycan peşə təhsilinin yaradıcısıdır"

Öncə qonaqları salamlayan baş redaktor "Heydər Əliyev dayanıqlı Azərbaycan peşə təhsilinin yaradıcısıdır" mövzusunda həsr edilən geniş təqdimatla çıxış edib, eyni zamanda çıxış ətrafında Ulu Öndərin həyat yoluna işıq salan videoları da tədbir iştirakçılarına təqdim olunub. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycanın inkişafındakı misilsiz xidmətləri, peşə təhsili sahəsində gördüyü işlər, eləcə də bu il yaranmasının 180 illi tamam olan peşə təhsilinin tarixi də təqdimatda öz əksini tapıb.

Tədbirin sradan bir təqdimat olmadığına diqqət çəkən baş redaktor bunun müasir Azərbaycanın qurucusu, Müstəqil Azərbaycan adlı şah əsərin müəllifi, Azərbaycan xalqının bugünkü bütün uğurlarının səbəkkarı olan Heydər Əliyevlə bağlı olduğunu qeyd edib. Eyni zamanda bu il Azərbaycanda həm də peşə təhsilinin 180 illiyinin qeyd edildiyi vurğulanıb. Heydər Əliyevin Azərbaycanca

da hakimiyyətdə olduğu illərin ən mühüm dövrü eyni zamanda ölkəmizdə peşə təhsilinin inkişafı ilə bağlıdır. Həm də eyni dövrdə - 1969-cu ildə "Peşə təhsili və insan kapitalı" jurnalının ilk nömrəsi "Gənc fəhlə" adı ilə nəşrə başlayıb. Təqdimatda həm peşə təhsilinin 180 illik tarixi, həm də Ulu Öndərin hakimiyyətə gəlişi ilə (1969-1982), (1993-2003) peşə təhsilində göstərilən diqqət və qayğı tam tədqiqat obyektinə çevrilib.

"Respublikamızda peşə təhsili üzrə yeganə mətbu bir orqanda uzun müddət çalışan, peşə təhsilində böyük bir şəxs kimi özümü bərk bildim ki, belə bir tədbir peşə təhsil müəssisələrində çalışan müxtəssislərlə birlikdə qeyd edək və həm də onları problemləri ilə yaxından tanış olaq. Peşəkar olmaq üçün nələri bilmək və nəyi bacarmaq lazımdır? İqtisadi elmləri, metodikani bilmək, eyni zamanda innovasiyalarla tanış olmaq kifayətdirmi?"

Bütün bu və digər suallara cavab tapmaq üçün jurnalımız üç istiqamət üzrə - pedaqogika, iqtisadiyyat və texnika bölmələrinə ayırılmış. Üç dildə çap olunan jurnal bu bölmələrə aid yazılarla tam əhatə olunur. Jurnalın bir neçə beynəlxalq indeks var və çap olunan kimi jurnalı sayıtma yerləşdiririk ki, oxucu auditoriyamız daha da genişlənsin. Yeni DOI indeksinə yiyələnməklə jurnalımız ingilis dilinə tərcümə olunur və dünyada jurnalımıza istinad nəzərinə -deyən baş redaktor tədbir iştirakçılarına nəzərinə çatdırıb ki, biz bundan sonra da çalışacağıq ki, jurnalımızda bir-birindən maraqlı yazılar dərc edək və bu yazılarla müəllimlərin köməyinə çatırsın.

Təqdimatdan sonra peşə təhsili müəssisələrinin rəhbərləri, əməkdaşları çıxış edərək Ulu Öndərin dəyərli irsinin həmişə xalqımız üçün gərəkliliyini, Heydər Əliyev ideyalarından bəhrələndiklərini, eləcə də bu ideyaların təhsil sistemini inkişafındakı mühüm rolunu qeyd etdilər.

Bələliklə, tədbir iştirakçıları həm keçirilən tədbirin əhəmiyyətindən, həm də respublikada peşə təhsilinin ictimai statusunun yüksəldilməsində bölgə üzrə qarşılaşdıkları problemlərdən danışırdılar və bu problemlərin həll edilməsi üçün öz təkliflərini irəli sürürdülər. Sonda bir neçə təhsil işçisi və iş adamı redaksiya ilə sız əməkdaşlıqlarına görə redaksiyanın Diplomu ilə təltif edildilər.

Tədbirin yadda qalan məqamlarından biri də Xəzma Peşə Liseyinin bir qrup əməkdaşına "Heydər Əliyev İli" çərçivəsində Yeni Azərbaycan Partiyası sıralarına daxil olma münasibətilə onlara üzvlük vəsiqələrinin təqdim edilməsi oldu.

Viqar SƏLİMOVA,
"Peşə təhsili və insan kapitalı"
jurnalının şöbə redaktoru

Sertifikasiya – davamlı inkişaf

Nazir müavinləri və ictimaiyyət nümayəndələri sertifikatlaşdırma imtahanlarını izləyiblər

Elm və təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov bölgələrdə təşkil edilən sertifikatlaşdırma imtahanlarının gedişatı ilə tanış olmaq məqsədilə iyunun 22-də Sumqayıt şəhərinə səfər edib.

Nazir müavini Firudin Qurbanov, millət vəkili Müşfiq Məmmədli, Təhsil İnstitutunun İnsan Resursları Mərkəzinin direktoru Nurlan İsmayilbəyli və yerli təhsili idarəetmə qurumlarının rəhbərləri Sumqayıt şəhərində təşkil edilmiş mərkəz-

də keçirilən test imtahanlarını izləyiblər.

Qonaqlara məlumat verilib ki, sertifikatlaşdırma imtahanları Abşeron — Xızı Regional Təhsil İdarəsi üzrə 1 mərkəzdə təşkil olunub. Sumqayıt şəhərində keçirilən imtahanlara Sumqayıt, Abşeron və Xızıda yerləşən ümumi təhsil müəssisələrində çalışan ibtidai sinif müəllimləri cəlb olunublar.

İmtahan prosesini izləyən Firudin Qurbanov qeyd edib ki, sertifikatlaş-

dırma prosesinin məqsədi müəllimlərin fasiləsiz inkişafının təmin olunması üçün onların peşəkarlıq səviyyəsinin qiymətləndirilməsi və ehtiyaclarının müəyyən edilməsidir. Sertifikatlaşdırmanın nəticələri müəllimlərin karyera inkişafı üçün vacib hələkdir. Nazir müavinini bildirib ki, ümumi təhsil müəssisələrində direktorların seçimi prosesinin müsahibə mərhələsində namizədlərin sertifikatlaşdırma nəticələrinə də baxılacaq.

Elm və təhsil nazirinin müavini Həsən Həsənli bölgələrdə təşkil edilən sertifikatlaşdırma imtahanlarının gedişatı ilə tanış olmaq məqsədilə iyunun 21-də Şirvan şəhərinə səfər edib.

Nazir müavini Həsən Həsənli, Şirvan Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı İlqar Abbasov, millət vəkili İltizam Yusifov və yerli təhsili idarəetmə qurumlarının rəhbərləri Şirvan şəhərində təşkil edilmiş 3 mərkəzdə keçirilən test

imtahanlarını izləyiblər.

Qonaqlara məlumat verilib ki, sertifikatlaşdırma imtahanları Şirvan-Salyan Regional Təhsil İdarəsi üzrə 4 mərkəzdə təşkil olunub. Şirvan şəhərində keçirilən imtahanlara Şirvan-Salyan, Mil-Muğan və Lənkəran-Astara regional təhsil idarələrinə aid müəssisələrdə çalışan müəllimlər cəlb olunublar.

İmtahan prosesini izləyən Həsən Həsənli qeyd edib ki, sertifikat-

laşdırma təhsil sistemi üçün yenilik olması baxmayaraq, gələcək uğurlarımızın təməli kimi dəyərləndirilə bilər. Eyni zamanda bu proses inkişafa ehtiyacı olan istiqamətləri müəyyən etməyə imkan yaradacaq. Prosesin təşkilində məqsəd şagirdlər üçün ən yaxşı təhsili təmin etməkdir. Sertifikatlaşdırma müəllimin öz üzərində mütəmadi işləməsi, nəticəsini yaxşılaşdırması üçün ciddi stimuldür.

Sertifikatlaşdırma imtahanlarının gedişatı ilə yaxından tanış olmaq məqsədilə Elm və Təhsil Nazirliyinin nümayəndələri, millət vəkili, media qurumlarının rəhbərləri və tanınmış ictimaiyyət nümayəndələrinin iştirakı ilə iyunun 20-də imtahanların keçirildiyi Bakı şəhəri 161 nömrəli tam orta məktəbə mediatur təşkil edilib.

Mediatur iştirakçılarına məlumat verilib ki, bu gün ilk olaraq ibtidai sinif müəllimləri üçün sertifikatlaşdırma imtahanları

keçirilir. 20000-ə yaxın ibtidai sinif müəllimi 20-23 iyun tarixlərində imtahanlara cəlb olunacaq. İyunun 24-də isə 8500-dən çox Azərbaycan dili və ədəbiyyat müəllimi üçün test imtahanları keçiriləcək.

Mediaturda iştirak edən Elm və Təhsil Nazirliyinin Aparat rəhbəri Mətin Kərimli qeyd edib ki, sertifikatlaşdırma müəllimlərin davamlı inkişaf prosesidir və sertifikatlaşdırmadan keçən müəllimlər tədris prosesində daha üstün sənəti,

bacarıq sərgiləyirlər.

Mətin Kərimli əlavə edib ki, sertifikatlaşdırma diferensiallaşmış əmək-haqqı sisteminin tətbiqinə uyğun maaş artımına və sosial rifahın yüksəlməsinə də imkan yaradır.

Daha sonra qonaqlar proseslə bağlı fikir mübadiləsi aparıblar.

Qeyd edək ki, sertifikatlaşdırma imtahanları 20-24 iyun tarixlərini əhatə edir. Test imtahanları ölkənin 13 müxtəlif şəhəri üzrə 23 mərkəzdə təşkil olunub.

Sertifikasiya həyəcanı, imtahan sevinci...

← Əvvəlki səh.1

İştirakçı fəallığı nümayiş olunur

Test imtahanlarında ilk gündən başlayaraq fəallıq müşahidə olunur. Hər gün dəvət olunan müəllimlərin 95 faizindən çoxu imtahanlara qatılır.

Prosesə ictimaiyyətin də böyük marağı hiss olunur. Bunu nəzərə alan Elm və Təhsil Nazirliyi ictimaiyyət nümayəndələri üçün mediatur təşkil edərək prosesin şəffaflığını təmin edir.

İmtahan həyəcanı 30-40 ilin müəllimlərini də haldan-hala salır. Güclü emosiyalar gülümsəyən dodaqlarda, yaşla dolan gözələrdə özünü büruzə verir. Uğur qazananlar uğurun sevinci ilə sanki uçmağa qanad axtarırlar. Bir sözlə, müəllimlərin imtahanından öncəki həyəcanı gərginliyə səbəb olursa, imtahanın sonunda göz yaşlarına çevrilir. Birinin göz yaş sevinci, başqasının göz yaş...

“Ekranı 60 balı görəndə...”

Sevinci gözəlindən oxunanlar daha çoxdur. Onlardan biri sertifikatlaşdırma imtahanlarının ilk günü iştirak edib və mümkün olan ən yüksək nəticəni qazanıb. Salyan rayonunun Salman Zəfərov adına Yenikənd tam orta məktəbinin müəllimi Flora Dünyamalıyeva qazandıqı uğura özü də inanmayıb, çox hazırlaşdığına baxmayaraq: “Ekranı 60 balı görəndə gözlərimə inanamadım. Sevincdən, sözüm əsl mənasında, şoka düşdüm. Hələ indi özüm gəlirəm”.

Flora müəllim sualları çox rahat cavablandırır. Diqqət tələb edənlər də olub, asanlıqla həllini tapırlar da: “Azərbaycan dilindən çox çətin suallar deyildi. Onları asanlıqla cavablandırdım. Amma riyaziyyat bir az diqqət tələb edirdi”.

57 yaşlı müəllim sualları belə asanlıqla cavablandırmaq üçün nə edib? Dediyyə görə, var gücü ilə hazırlaşmış: “Əslində, ibtidai sinif müəllimliyi əsas ixtisasım deyil. Rus dili müəllimliyi üzrə təhsil almı-

şam. Məktəbdə rus dili dərsləri azalanda direktor təklif etdi ki, ibtidai sinif müəllimliyinə keçim. Məktəbimizdə ibtidai sinif müəllimi az idi. Keçdim, amma daim özümə çox məsuliyyət hiss edirdim. Çoxlu dərslər vəsaitləri almışdım, oxudum və bəhrəsini gördüm. İxtisas müəllimi olmasam da, ən yüksək balı topladım”.

“60 bal yığmaq daha həyəcanlıdır, nəinki sertifikatı”

İmtahanın ilk günü Şirvan-Salyan Regional Təhsil İdarəsi, sadəcə iştirakçı fəallığı ilə deyil, həm də 60 bal xəbərləri ilə gündəmə gəlib. Belə ki, Salyan rayon 2 nömrəli tam orta məktəbin müəllimi Şahinə Məmmədova da ən yüksək balla öndə çıxanlardan olub. 46 yaşlı müəllim bütün sualları düzgün cavablandıraraq 60 bal toplayıb, özü də heç həyəcanlanmadan: “Bu göstərici zəhmətimin nəticəsidir. İmtahanı səbirsizliklə gözləyirdim, rahat da verdim. Yaxşı təşkil olunmuşdu, rahat və şəffaf keçdi. İmtahanın gedişində heç həyəcanlanmadım. Düzi, özümə əmin idim. Baza təhsilim var. Özümə də güvənirdim. Çünki daim oxuyurdum, təkrarlıyrdım, öz üzərimdə işləyirdim. Bilmədiyim hansısa məsələ olanda araşdırırdım. Elə imtahana da ciddi hazırlaşdım. Ancaq topladığım balı görəndə həyəcanlandım. Sən demə, 60 bal yığmaq daha həyəcanlıdır, nəinki sertifikatı imtahanı”.

Qeyd edək ki, Şirvan-Salyan Regional Təhsil İdarəsi tabeliyində olan məktəblərdən ümumilikdə 1284 nəfər ibtidai sinif və 412 nəfər Azərbaycan dili və ədəbiyyat müəllimi olmaqla, cəmi 1696 nəfər imtahana çağırılıb. Sertifikatlaşdırma imtahanları Şirvan-Salyan Regional Təhsil İdarəsi üzrə 4 mərkəzdə təşkil olunub.

Şirvan şəhərində keçirilən imtahanlara Şirvan-Salyan Regional Təhsil İdarəsi ilə yanaşı, Mil-Muğan və Lənkəran-Astara regional təhsil idarələrinə aid müəssisələrdə çalışan müəllimlər cəlb olunublar.

Yüksək nəticə göstərən MÜƏLLİMLƏR

Sudadə Qaziyeva

Bir məktəbdən iki müəllim fərqləndi

Lənkəran-Astara Regional Təhsil İdarəsinə aid ən yaxşı nəticə eyni məktəbin 2 müəllimindən gəlib. Masallı rayonu Yeyəkənd kənd Ə.İsmayilov adına tam orta məktəbin iki müəllimi - Aliyə Hüseynova və Sevinc Fərəcova fərqlənib. Hər ikisi sertifikatlaşdırma imtahanının ikinci günündə yüksək nəticə - 59 bal toplayıb.

Şərqi Zəngəzur Regional Təhsil İdarəsi üzrə 1656 nəfər ibtidai sinif, 532 nəfər Azərbaycan dili və ədəbiyyatı müəllimi olmaqla ümumilikdə 2188 nəfər müəllim sertifikatlaşdırma prosesinin test imtahanı mərhələsinə cəlb edilib.

Flora Dünyamalıyeva

Şərqi Zəngəzur Regional Təhsil İdarəsində də indiyədək qeydə alınan nəticə 59 bal olub. Region üzrə ən yüksək nəticəni Laçın rayon 6 nömrəli tam orta məktəbin müəllimi Sona İlyasova göstərib. O, imtahanında maksimum 60 baldan 59-nu toplayıb.

Qaxaz-Tovuz Regional Təhsil İdarəsinin tabeliyində olan ümumi təhsil müəssisələrindən 2600 nəfərdən çox müəllim sertifikatlaşdırma imtahanına iştirak edir. Burada da ən yüksək göstərici 59 bal qeydə alınıb. Göycəli kənd tam orta məktəbinin ibtidai sinif müəllimi Leyla Məmmədova 59 deqiqə ərzində 59 suala doğru cavab yazıb.

Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsinin (BŞTİ) tabeliyindəki ümumi təhsil müəssisələrindən sertifikatlaşdırma prosesinə

Sona İlyasova

2072 təhsilverən dəvət edilib. Test imtahanı mərhələsində 1596 Azərbaycan dili və ədəbiyyatı, 476 ibtidai sinif müəlliminin iştirakı nəzərdə tutulub.

Bakı şəhəri üzrə imtahan verənlər arasında hələlik 60 bal toplayan olmayıb.

Şəki-Zaqatala Regional Təhsil İdarəsində də hələlik ən yüksək nəticə 59-dur. Bu nəticəni göstərənlərdən biri Vətən müharibəsi Qəhrəmanı, şəhid Valeh Bədəlovun anası Sudadə Qaziyeva sertifikatlaşdırma imtahanının ikinci günündə yüksək nəticə əldə edib.

Gəncə-Daşkəsən Regional Təhsil İdarəsi üzrə 838 nəfər ibtidai sinif və 637 nəfər Azərbaycan dili və ədəbiyyat müəllimi olmaqla, ümumilikdə 1475 nəfər sertifikatlaşdırma imtahanına dəvət olunub.

Mərkəzi Aran Regional Təhsil İdarəsi üzrə 2296 nəfər ibtidai sinif və 636 nəfər Azərbaycan dili və ədəbiyyat müəllimi olmaqla, cəmi 2932 nəfərin prosesdə iştirakı nəzərdə tutulub.

Test imtahanı iyunun 24-dək davam edəcək. Avqust ayının sonunda müsahibə mərhələsinin keçirilməsi nəzərdə tutulub.

Könüllü imtahan vermək istəyənlər üçün ayrıca grafik təşkil ediləcək

Xatırladıq ki, sertifikatlaşdırma imtahanlarına dəvət olunan 60 yaşına çatmamış təhsilverənlərdir. Yaşı 60-dan yuxarı olan 5700-dən çox müəllim sertifikatlaşdırma imtahanında iştirak etmir. Elm və Təhsil Nazirliyi sentyabrın 15-dək 60 yaşına tamam olan, həmçinin yaşı 60-dan yuxarı olan təhsilverənlərin sertifikatlaşdırma prosesinə dəvətini “Dövlət ümumi təhsil müəssisələrində işləyən təhsilverənlərin sertifikatlaşdırma Qaydası”ndakı dəyişikliklər qüvvəyə minənədək ləğv edib. Onların sertifikatlaşdırma imtahanında könüllü iştirakı ilə bağlı təklif qərarə çevrilərsə, həmin şəxslərə görə ayrıca imtahan grafiki təşkil ediləcək və grafik çərçivəsində test imtahanı və müsahibələr keçiriləcək.

Sertifikasiyanın nəticəsi nə olacaq?

Sertifikasiya imtahanlarının nəticələri nə gəlincə, ilk növbədə prosesi uğurla tamamlayan müəllimlərin maaşı artacaq. Ən yüksək nəticə göstərənlərin maaşlarına daha çox - 35 faiz əlavələr olacaq. Onlarla bağlı başqa planlar da var. Belə ki, gələcəkdə direktor və direktor müavinləri seçimi sertifikatlaşdırma balı da nəzərə alınacaq. Eyni zamanda, məktəbasatlı metodist xidməti üçün sertifikatlaşdırma keçən müəllimlərə üstünlük verəcək.

Ruhiyə DASSALAHLI

Doktorantların və gənc tədqiqatçıların XXVI Respublika elmi konfransı keçiriləcək

Konfransın keçirilməsində əsas məqsəd doktorantların və gənc tədqiqatçıların apardıqları elmi-tədqiqat işlərinin nəticələrinin müzakirəsini təşkil etmək, habelə onların elmi yaradıcılığını stimullaşdırmaqdır.

Konfransın istiqamətləri:

* Təbiət elmləri (riyaziyyat, fizika, mexanika, kimya, biologiya, biotexnologiya, neft-kimya, enerji resursları, tibb, ətraf mühit, yer haqqında elmlər, coğrafiya və s.);

* İKT və mühəndislik (elektrik, qazma, elektronika, robototexnika, avtomatlaşdırma və inşaat mühəndisliyi, maşınqayırma, süni intellekt və data elmi, kibernetiklik və digər kompüter elmləri və s.);

* Sosial-humanitar elmlər (təhsil, sosiologiya, politologiya, kulturologiya, hüquq, tarix, dilçilik, ədəbiyyatşünaslıq, psixologiya, pedaqogika, metodika, iqtisadiyyat, turizm və s.).

Konfransın önəmli tarixləri:

Tam mətn məruzələrin göndərilməsi üçün son tarix: **01.08.2023**

Qəbul olunmuş məruzələrin elanı üçün son tarix: **16.10.2023**

Konfransın programının elanı: **26.10.2023**

Konfransın tarixləri: **10-11.11.2023**

Kimlər iştirak edə bilər?

Konfransda təşkilatı-hüquqi formasından asılı olmayaraq, Azərbaycan vətəndaşı olan respublikada və xaricdə ali təhsil müəssisələrində və elmi-tədqiqat institutlarında fəlsəfə doktoru proqramı üzrə təhsil alan doktorantlar və dissertantlar, doktorantura/dissertantura təhsilini bitirmiş müdafiə ərafında olan şəxslər, həmçinin fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almış 35 yaşa qədər gənc tədqiqatçılar iştirak edə bilərlər.

Konfransa təzisi ilə müraciət etmək üçün aşağıdakı keçiddən istifadə etməyiniz xahiş olunur: <https://forms.gle/iE59NJa1akd4aDYa7>

Konfransa təqdim olunacaq bütün tezislər əsasnamədə (**Əsasnamə**) (<https://arti.edu.az/wp-content/uploads/2023/06/%C6%8Fsasnam%C9%99.pdf>) qeyd olunan müvafiq yazı qayda və standartlarına uyğun olmalıdır. Əks halda təqdim olunmuş tezislər konfransın təşkilat komitəsi tərəfindən imtina cavabı alaçaqdır.

Konfransda məruzə etməyən şəxslərə sertifikat verilməyəcək və onların tezisi çap olunmayacaqdır.

Həmçinin, keçiddən istifadə edərək tezisin nümunəsinə baxa bilərsiniz: Tezis nümunəsi (<https://arti.edu.az/wp-content/uploads/2023/06/Tezisinumun%C9%99si.pdf>)

Qeyd: Müraciət etmək üçün "Gmail" hesabınızın olması mütləqdır!

Konfransa əlaqədar hər hansı sual, təklif, problemlərlə bağlı nasco25@arti.edu.az elektron poçt ünvanına yazma bilərsiniz.

"Təhsilverənlərin sertifikatlaşdırılmasının təhsilin keyfiyyətinə təsiri"

"Azərbaycan məktəbi" jurnalı Təhsil İnstitutu ilə birlikdə müzakirə keçirir

Elm və Təhsil Nazirliyinin "Azərbaycan məktəbi" jurnalı Təhsil İnstitutunun müəssisələri ilə birlikdə "Təhsilverənlərin sertifikatlaşdırılmasının təhsilin keyfiyyətinə təsiri" mövzusunda müzakirə keçirib. Müzakirədə Təhsil İnstitutunun direktor müavini Könül Abaslı, İnstitutun Metodik dəstək və peşəkar inkişaf mərkəzinin direktoru Nəzakət Mehdiyeva, Təhsildə strateji tədqiqatlar şöbəsinin müdiri Leyla Sultanlı və "Azərbaycan məktəbi"nin əməkdaşları iştirak ediblər.

Giriş sözü ilə jurnalın baş redaktoru Arzu Soltan çıxış edərək müzakirə olunan mövzunu - müəllimlərin sertifikatlaşdırılmasının təhsildə bir islahat olduğunu qeyd edib.

ARTİ-nin Metodik dəstək və peşəkar inkişaf mərkəzinin direktoru Nəzakət Mehdiyeva imtina müəllimlərin tədris etdiyi

fənni yüksək səviyyədə bilməklə yanaşı, öyrətmə bacarığının qiymətləndirilməsinə önəm verildiyini vurğulayıb. Prosesin 2026-cı ilə qədər davam edəcəyini və qiymətləndirmə nəticəsində əldə olunan məlumatların gələcəkdə təhsilverənlərin peşə standartlarında öz əksini tapacağını diqqətə çatdırıb.

Tədbirdə Azərbaycan Respublikasının Təhsil İnstitutunun direktor müavini Könül Abaslı, Təhsildə strateji tədqiqatlar şöbəsinin müdiri Leyla Sultanlı, "Azərbaycan müəllimi" qəzetinin şöbə redaktoru, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Şakir Cəfərov və "Azərbaycan məktəbi" jurnalının şöbə redaktoru Zemfira Məmmədqızı çıxış edərək mövzu ilə bağlı fikirlərini tədbir iştirakçıları ilə bölüşüblər.

Ekspertlər tərəfindən sertifikatlaşdırma ilə bağlı suallar cavablandırılıb.

Sonda "Azərbaycan məktəbi" jurnalının baş redaktoru Arzu Soltan gələcəyimiz olan şagirdlərimizin bilikli, savadlı, milli-mənəvi dəyərlərimiz ruhunda əsl şəxsiyyət kimi yetişməsində müəllimlərimizin əvəzsiz rolunu vurğulayıb.

Şakir CƏFƏROV

Birgə əməkdaşlıq, yeni hədəflər

Təhsilin İnkişafı Fondu ilə Dövlət Məşğulluq Agentliyi arasında əməkdaşlıq imkanları müzakirə edilib

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Məşğulluq Agentliyində Elm və Təhsil Nazirliyinin tabeliyində Təhsilin İnkişafı Fondunun nümayəndələri ilə görüş olub.

Əməkdaşlıq istiqamətlərinin müzakirə olunduğu görüşdə Agentliyin İdarə Heyətinin sədri Mustafa Abbasbəyli aktiv məşğulluq tədbirlərinin ildən-ilə genişləndiyini, yeni əmək-

daşlıqlar hesabına bir sıra layihələrin icra edildiyini diqqətə çatdırıb. O, eyni zamanda peşəkar kadrların hazırlanması istiqamətində Agentlik tərəfindən görülən tədbirlər, peşə hazırlığının təşkil mexanizmi barədə də məlumat verib.

Təhsilin İnkişafı Fondunun İdarə Heyətinin sədri Elnur Nəsiyov Fondun fəaliyyəti, həyata keçirilən layihələr və proqramlardan danışıb. Universitet-sənaye işbirliyinin möhkəmləndirilməsi, peşəkar kadrların hazırlığının təmin olunması və sosial cəhətdən həssas kateqoriyadan olan vətəndaşların dəstəklənməsini hədəfləyən layihələrdə Agentlik ilə əməkdaşlıq əlaqələrinin qurulmasının əhəmiyyətini qeyd edib. E.Nəsiyov həmçinin bu il ilk dəfə təşkil ediləcək "Təhsilin İnkişafı Forumu"na Agentliyi tərəfdar olaraq dəvət edib.

Daha sonra iki qurum arasında əməkdaşlıq perspektivlərinə dair müzakirələr aparılıb.

ADPU-nun Quba filialı Beynəlxalq simpoziuma ev sahibliyi edib

iyunun 16-da ADPU-nun Quba filialında Quba Rayon İcra Hakimiyyətinin, Xəzər Universitetinin, MUSIAD Azərbaycanın və Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Quba filialının birgə təşkilatçılığı ilə Türkiyə Cümhuriyyətinin yaradılmasının 100 illiyinə, Ulu Öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 100 illik yubileyinə həsr olunmuş Beynəlxalq simpozium keçirilib. Beynəlxalq simpoziumda Quba Rayon İcra Hakimiyyəti aparatının məsul şəxsləri, rayonun hüquq-mühafizə orqanlarının rəhbərləri, təşkilatçı qurumların, ictimai təşkilatların rəhbərləri, şəhid ailələri, ADPU-nun və Xəzər Universitetinin nümayəndə heyəti, mədəniyyət işçiləri, gənclər və tələbələr iştirak ediblər.

Əvvəlcə Ulu Öndər Heydər Əliyevin Quba şəhərindəki abidəsi və Azərbaycan-Türkiyə qardaşlıq parkı ziyarət edilib.

Türkiyə Cümhuriyyətinin və Azərbaycan Respublikasının Dövlət himnlərinin səsləndirilməsi ilə açıq elan edilən simpozium ADPU-nun Quba filialının direktoru, fizika elmləri doktoru, dosent Yusif Aliyev moderatorluğu ilə davam edib. Əvvəlcə Ulu Öndər Heydər Əliyevin, Qazi Mustafa Kamal Atatürkün və şəhidlərin əziz xatirəsi ilə diqqətli sükutla yad edilib.

Konfransda giriş nitqi ilə çıxış edən fizika elmləri doktoru, dosent Yusif Aliyev ADPU-nun rektoru professor Cəfər Cəfərovun salamlarını çatdırıb, simpoziumun keçirilməsində əməyi olan təşkilatçılara öz dərin təşəkkürünü bildirib, regionda keçirilən beynəlxalq miqyaslı tədbirlərin əhəmiyyətindən bəhs edib. Vurğulayıb ki, simpoziumun mövzusu olduqca yüksək əhəmiyyətli tarixi hadisələri özündə ehtiva edir. Fəxrlə deyə bilirik ki, Türk xalqının

Ulu Öndəri Mustafa Kamal Atatürkün "Azərbaycanın sevinci bizim sevincimiz, kədəri bizim kədərimizdir", Azərbaycan xalqının Ümmümmilli Lideri Heydər Əliyevin "Bir millət, iki dövlət" fəlsəfəsi üzərində qurulan Azərbaycan-Türkiyə münasibətləri özünün ən yüksək səviyyəsinə çatıb. Prezident İlham Əliyev ilə Prezident Rəcəb Tayyib Ərdöğan arasındakı qardaşlıq münasibətləri ölkələrimiz arasındakı dostluq bağlarının daha da möhkəmlənməsinə, qardaş xalqlarımızın maraqlarının beynəlxalq miqyasda təmin olunmasına işinə xidmət edir.

Tədbirdə məruzələrlə çıxış edənlər - Quba Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Səidə Abasova, Türkiyə Respublikasının Azərbaycan Respublikasındakı Səfirliyinin mədəniyyət müşaviri professor Muhittin Macid, Xəzər Universitetinin təsisçisi professor Hamlet İsxanlı, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin elm və innovasiyalar üzrə prorektoru professor Asef Zamanov, İstanbul Universiteti Edebiyat Fakültəsi Çağdaş Türk Lehçeleri və Edebiyatları Bölüm başkanı professor Mehmet Ölmez, MUSIAD Azərbaycanın başkanı Rəşad Cabirli qeyd ediblər ki, tarixi dostluq, qarşılıqlı etimad, səmimi münasibətlər, yüksək səviyyəli əməkdaşlıq əsasında qurulan Azərbaycan-Türkiyə əlaqələri daim möhkəmlənməkdədir. Xalqlarımızın eyni soykökünə, dilə, dinə, mədəniyyətə və bir çox digər qarşılıqlı bağlara malik olması bu iki ölkəni həmişə bir-birinə doğma edib, sevincli, kədərli günlərdə də biri digərinin yanında olub. Ulu Öndər Heydər Əliyevin "bir millət, iki dövlət" olaraq xarakterizə etdiyi Azərbaycan-Türkiyə dövlətləri arasındakı münasibətlər bu gün hər iki ölkə rəhbərliyi tərəfindən həyata keçirilən düzgün, məqsədyönlü siyasətin məntiqi nəticəsi olaraq daha yüksək səviyyəyə çatmaqda, bir sıra sahələrdə üzrə işə keyfiyyətə yeni müstəviyə keçməkdədir. Məruzəçilər həm də Türkiyə Azərbaycan qardaşlığının mədəniyyət, ədəbiyyat, təhsil və bəzi digər sahələrdə də təsirini diqqətə çatdırıblar.

Sonda xatirə şəkli çəkilir. Simpozium bölmə iclasları ilə davam edib.

Avropa İttifaqı - Azərbaycan Əməkdaşlıq Komitəsi çərçivəsində altkomitənin doqquzuncu iclası keçirilib

Belçika Krallığının Brüssel şəhərində Azərbaycan - Avropa İttifaqı Əməkdaşlıq Komitəsi çərçivəsində təsis olunmuş məşğulluq və sosial məsələlər, ictimai səhiyyə, təlim, təhsil və gənclər, mədəniyyət, informasiya cəmiyyəti və audiovizual siyasət, elm və texnologiya məsələləri üzrə altkomitənin doqquzuncu iclası keçirilib.

Azərbaycan tərəfindən Elm və Təhsil Nazirliyinin həmsədrlik etdiyi iclasda Xarici İşlər, Rəqəmsal İnkişaf və Neqliyyat, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi, Gənclər və İdman, Mədəniyyət, Səhiyyə nazirliklərinin nümayəndələrindən ibarət heyət iştirak edib.

İclas zamanı Azərbaycan Respublikası və Avropa İttifaqı arasında sözügedən altkomitənin

təmin etdiyi sahələr üzrə əməkdaşlığın cari vəziyyəti, gələcək perspektivləri müzakirə edilib.

"Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırması"

"Gənc Qızların Təhsilinə Dəstək" layihəsi çərçivəsində təlim

"Gənc Qızların Təhsilinə Dəstək" layihəsi çərçivəsində tələbələrə şəxsi və peşəkar inkişafına töhfə verəcək təlim proqramlarına start verilib.

İlk təlim Təhsilin İnkişafı Fondunun Layihələrin idarə olunması və biznesin inkişafı şöbəsinin əməkdaşı Rəşad Həşimov tərəfindən "Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırması" mövzusunda olub.

Təlimin keçirilməsində əsas məqsəd qızların karyera planlaşdırma mövzusunda məlumatlandırılması, onlara müasir iş ax-

tarışı bacarıqlarının aşılmasıdır.

R.Həşimov karyera planlaşdırmanın mərhələləri, planlama üsulları və karyera inkişafının addımları barədə ətraflı məlumat verib.

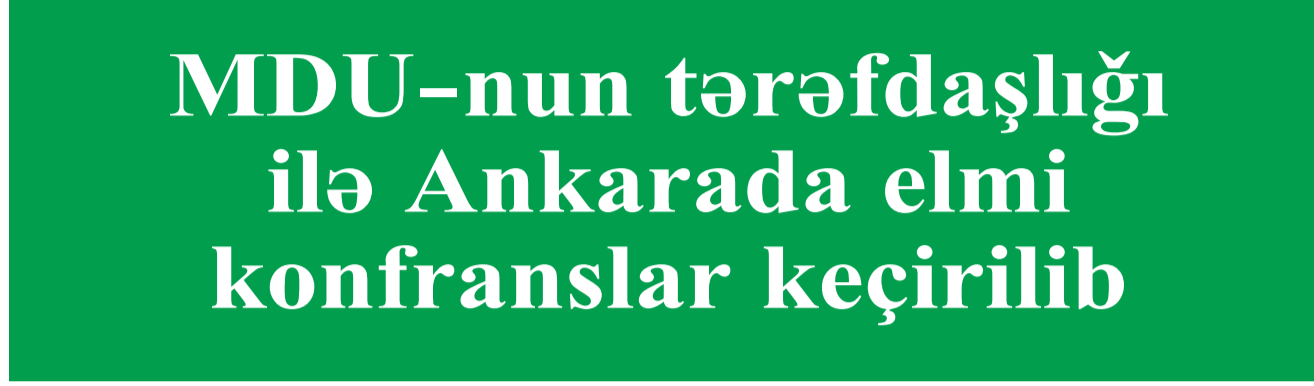
Daha sonra təlim iştirakçıların öz zəif və güclü cəhətlərini müəyyən etmələri məqsədilə strateji menecmentdə ən effektiv alətlərdən biri olan SWOT (GZİT) təhlili aparılıb.

Tədbir çərçivəsində, həmçinin təlim iştirakçıları ilə müzakirələr aparılıb və onların maraqlandıran suallara cavablandırılıb.

QARDAŞLIĞIN, DOSTLUĞUN NÜMUNƏSİ

"Heydər Əliyev və Azərbaycan - Türkiyə əlaqələrinin inkişafı"

"Azərbaycan və Türkiyə: Bir millət, iki dövlət, tək yumruq"

məmnunluğunu ifadə edib. İki universitet arasında əməkdaşlığın vacibliyindən danışan Y.Gelişli MDU və Qazi Universiteti arasında müntəzəm olaraq təşkil edilən ortaq konfransların işbirliyinin inkişafına əhəmiyyətli töhfə verdiyini deyib, təşkilatçılara və məruzəçilərə təşəkkürünü ifadə edib. Ölkəmizin Türkiyədəki səfiri Rə-

iyun 20-də Ankarada Azərbaycan Respublikasının Türkiyə Respublikasındakı Səfirliyi, Ankara Hacı Bayram Veli Universiteti (AHBVU) və Mingəçevir Dövlət Universitetinin (MDU) birgə təşkilatçılığı ilə "Heydər Əliyev İli" çərçivəsində "Azərbaycan və Türkiyə: Bir millət, iki dövlət, tək yumruq" mövzusunda elmi konfrans keçirilib. AHBVU-nun ev sahibliyi ilə baş tutan konfransda səfirliyin nümayəndələri, hər iki ali təhsil müəssisəsinin akademik və inzibati heyət üzvləri, tələbələr, magistrantlar və doktorantlar iştirak ediblər.

MDU-dan AZƏRTAC-a bildirilib ki, konfrans Ümummilli Lider Heydər Əliyevin, Türkiyə Cümhuriyyətinin banisi Mustafa Kamal Atatürkün və şəhidlərimizin əziz xatirələrinin bir dəqiqəlik sükutla yad edilməsi, Azərbaycanın və Türkiyənin Dövlət himnlərinin səsləndirilməsi ilə başlayıb. Konfransın açılışında MDU-nun rektoru Şahin Bayramov, AHBVU-nun prorektoru Orhan Kurtuluş və Azərbaycanın Türkiyədəki səfirliyinin birinci katibi İslam Quliyev çıxış ediblər.

İyunun 19-da Ankarada Azərbaycan Respublikasının Türkiyə Respublikasındakı Səfirliyi, Türkiyənin Qazi Universiteti və Mingəçevir Dövlət Universitetinin birgə təşkilatçılığı ilə "Heydər Əliyev İli" çərçivəsində "Heydər Əliyev və Azərbaycan-Türkiyə əlaqələrinin inkişafı" mövzusunda elmi konfrans keçirilib. Qazi Universiteti rektorluğunun Mimar Kəmaləddin Salonunda baş tutan konfransda səfirliyin nümayəndələri, hər iki ali təhsil müəssisəsinin akademik və inzibati heyət üzvləri, tələbələr, magistrantlar və doktorantlar iştirak ediblər. MDU-dan AZƏRTAC-a bildirilib ki, əvvəlcə Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin, Türkiyə Cümhuriyyətinin banisi Mustafa Kamal Atatürkün və şəhidlərimizin əziz xatirələri bir dəqiqəlik sükutla yad edilib, Azərbaycanın və Türkiyənin Dövlət himnləri səsləndirilib.

şad Məmmədovun salamlarını çatdıran səfirliyin birinci katibi İ.Quliyev qaradaş ölkələrin universitetləri arasında əməkdaşlığın inkişafından bəhs edib və MDU-nun bu sahədə aktivliyini vurğulayıb. Dünyaşöhrətli siyasətçi, Ulu Öndər Heydər Əliyevin titanic və misilsiz fəaliyyəti ilə xalqımızın xilas-kar lideri və Ümummilli Lideri zirvəsinə yüksəldiyini qeyd edən İ.Quliyev hazırda da şəxsiyyətinin siyasi kursunu layiqincə davam etdirən Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın nəhəng uğurlara və əzəmətli qələbələrə imza atdığına bildirib. Ümummilli Liderin zəngin irsinin öyrənilməsi və təbliğinin önəmindən bəhs edən İ.Quliyev "Heydər Əliyev İli" çərçivəsində səfirliyin bir çox tədbirlərə dəstək göstərdiyini söyləyib. Hər iki universitetin istiqamətli fəaliyyətlərə töhfələrinə görə təşəkkürünü bildiren İ.Quliyev konfransın uçuşu uğurlar arzulayıb.

Açılış nitqindən sonra Qazi Universitetinin prorektoru tərəfindən MDU rektoruna plaket verilib. Eyni zamanda, MDU rektoru tərəfindən Qazi Universitetinin prorektoru və konfransın məruzəçilərinə xatirə hədiyyələri təqdim olunub.

Sonra konfrans Qazi Universitetinin professoru Alev Çakmaklı Kuru-nun moderatörlüğü ilə panellə davam edib. Paneldə MDU alimlərindən dosent Esmira Cəfərova "Heydər Əliyev və 'Bir millət, iki dövlət' anlayışı" və dosent Asim Məmmədov "Heydər Əliyevin Türk dünyasının birliyinə töhfələri", Qazi Universitetinin alimlərindən professor İsmet Çetin "Heydər Əliyev dönəmi və Türkiyə-Azərbaycan mədəni əlaqələri" və professor Alev Çakmaklı Kuru "Azərbaycanın sevinci bizim sevincimiz, kədəri bizim kədərimizdir" və "Bir millət, iki dövlət" sözlərinin Türk sənətində izləri" mövzularında məruzələrlə çıxış ediblər.

Konfransın açılışında MDU-nun rektoru Şahin Bayramov, Qazi Universitetinin prorektoru Yücel Gelişli və Azərbaycanın Türkiyədəki səfirliyinin birinci katibi İslam Quliyev çıxış ediblər.

Konfrans iştirakçılarını salamlayan MDU-nun rektoru Ş.Bayramov Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin anadan olmasının 100 illiyinə həsr olunan belə bir mötəbər tədbirə tərəfdaşlıq etməkdən məmnunluğunu ifadə edib və yaradılan şəraitə görə təşəkkürünü bildirdi. Müasir Azərbaycan dövlətinin xilaskarı və qurucusu Heydər Əliyevin milli müstəqilliyimizin qorunması və gücləndirilməsi, ölkəmizin hərtərəfli və davamlı inkişafı namına misilsiz xidmətlər göstərdiyini qeyd edən Ş.Bayramov hazırda müstəqillik tarixinin ən qüdrətli dövrünü yaşayan Azərbaycanda Ulu Öndərin siyasi kursunun uğurla davam etdirildiyini vurğulayıb. Rektor bildirdi ki, Müzəffər Ali Baş Komandanımızın rəhbərliyi, rəşadətli Azərbaycan Ordusunun əsgər və zabitlərinin qəhrəmanlığı, xalqımızın həmrəyliyi, qaradaş Türkiyənin siyasi və mənəvi dəstəyi sayəsində 44 günlük Vətən müharibəsində qazanılan tarixi Zəfər məhz Heydər Əliyev siyasətinin nəticəsidir. "Bir millət, iki dövlət" anlayışı ilə Ümummilli Liderin hər zaman qaradaş Türkiyə ilə əlaqələrin inkişafına və dostluq münasib-

bətlərinin gücləndirilməsinə böyük önəm və misilsiz töhfələr verdiyini diqqətə çatdıran Ş.Bayramov da şəxsiyyətin əziz xatirəsinin xalqların müntəzəm daim böyük hörmət, sonsuz sevgi və minnətdarlıqla yad ediləcəyini bildirdi. Qarşılıqlı əlaqələrin inkişafında elm və təhsil sahəsinin önəmindən danışan rektor növbəti illər üçün hər iki qaradaş ölkənin inkişaf strategiyalarını əməkdaşlıq baxımından yeni imkanlar qazandıracağına, universitetlərin hərəkətverici rolunu və məsuliyyətini daha da artıracağını qeyd edib. Ş.Bayramov Qazi Universiteti ilə işbirliyinin uğurla davam etdiyini vurğulayıb, elmi tədbirin təşkilində dəstəyi və əməyi olanlara təşəkkürünü bildirdi.

Qazi Universitetinin rektoru Musa Yıldızın salamlarını çatdıran bu ali təhsil müəssisəsinin prorektoru Yücel Gelişli birgə elmi konfransın əsas məqsədindən və önəmindən danışdı. Ulu Öndər Heydər Əliyevin global liderlik keyfiyyətlərinə malik olduğunu vurğulayan prorektor görkəmli dövlət xadiminin çoxşaxəli, zəngin həyat və fəaliyyətində Türk dünyasının xüsusi və mühüm yerə malik olduğunu diqqətə çatdırdı. Bu il, həmçinin Türkiyə Respublikasının yaranmasının 100 illiyinin tamam olduğunu bildiren Y.Gelişli hər iki yüzilliyin sevincini özündə ehtiva edən belə bir tədbirə Qazi Universitetinin ev sahibliyi etməsindən

lərinə olduğunu qeyd edən Ş.Bayramov bildirdi ki, hazırda tarixinin ən qüdrətli dövrünü yaşayan və şanlı zəfərlərlə dolu ən şərəfli səhifələrini yazmaqda davam edən müasir Azərbaycan Ümummilli Liderimizin şah əsəridir. Dahi şəxsiyyətin "Mənim üçün öz canımdan, öz qanımdan artıq Azərbaycanın müstəqilliyini qorumaq, onu saxlamaq, onu əbədi etməkdir" kəlamını səsləndirən rektor əbədiyənşər liderin bütün ömrünü canından çox sevdiyi Azərbaycanın parlaq gələcəyinə və xalqının rifahına həsr etdiyini vurğulayıb. Diqqətə çatdırıb ki, Ümummilli Liderimizin ideyalarına və siyasi kursuna sadiqliyini ifadə edən Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə əldə edilən nəhəng uğurlar, tarixi qələbələr ölkəmiz üçün bu siyasi xəttin alternativsizliyini bir daha nümayiş etdirir.

Ulu Öndərin Azərbaycan-Türkiyə əlaqələrinə hər zaman "Bir millət, iki dövlət" kontekstində yanaşdığını qeyd edən Ş.Bayramov da "Bir millət, iki dövlət, tək yumruq" olaraq daha da güclənməsi və strateji müttəfiqlik səviyyəsinə yüksəlməsi olduqca qürurvericidir. Yaradılmasının ikinci yüzilliyinə qədəm qoyan Türkiyə Cümhuriyyətində inşasına başlanılan "Türkiyə yüz illi" strategiyasının Türk dünyasının birliyinin daha da möhkəmlən-

məsində mühüm rol oynayaacağına əminliyini ifadə edən Ş.Bayramov bu baxımdan elm, təhsil və mədəni əlaqələrin, universitetlərarası əməkdaşlığın önəmindən danışdı. AHBVU ilə MDU arasında işbirliyinin inkişafından söhbət açan rektor tərəfdaşlığın uğurlu nəticələrinin bir nümunəsi olaraq dəyərləndirilən hazırkı konfransın təşkilində dəstəyi və əməyi olanlara təşəkkürünü bildirdi.

Sonra Azərbaycanın Türkiyədəki səfirliyinin birinci katibi İ.Quliyev çıxış edərək, səfir Rəşad Məmmədovun salamlarını çatdırıb və qaradaş ölkələrinin tərəfdaş universitetləri ilə birgə təşkil olunan elmi konfransda iştirak etməkdən məmnunluğunu ifadə edib. Səfirliyin dəstəyi və təşkilatçılığı ilə "Heydər Əliyev İli" çərçivəsində Türkiyədə çoxsaylı tədbirlərin keçirildiyini diqqətə çatdıran birinci katib AHBVU və MDU-nun təşkilatçılığında Azərbaycan və Türkiyə universitetlərinin bu sahədə birgə səylərini müsbət qiymətləndirib. Müasir

Daha sonra konfrans AHBVU-nun prorektoru, professor Orhan Kurtuluşun moderatörlüğü ilə panellə davam edib. Paneldə MDU alimlərindən Asim Məmmədov və Günel Yunusova, AHBVU alimlərindən Fırat Purtaş və Nasrullah Uzman məruzələrlə çıxış ediblər. Məruzələrdə Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin tarixindən, ikitərəfli əlaqələrin inkişafında Heydər Əliyevin misilsiz xidmətlərindən, Ulu Öndərin türk xalqlarının ədəbiyyatının inkişafına töhfələrindən, Qarabağ Zəfərinə qədər və sonrakı dövrlərdə qarşılıqlı əlaqələrin vəziyyəti və inkişaf perspektivlərindən bəhs edilib.

Məruzələr iştirakçılar tərəfindən maraqla qarşılandı. Panel müzakirələrindən sonra xatirə hədiyyələri təqdim edildi.

